Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 142 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Birželio-June 17, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Rinkimai

Republikonai Skrenda.
Platformos.
"Te Deum" Mišios Gottwaldui Palaiminti.
Taikstosi.
Rašo R. MIZARA

Šios savaitės pabaigoj į Philadelphiją pradės skristi republikonai savo partijos suvažiaviman, kuris prasidės pirmadienį.

Ten jau suskrido kandidatų į kandidatus agentai su savo štabais propagandai vesti už savo vadus.

Neužilgo pasirodys ir patys kandidatai su šypsa veide, bet su abejojimų sopuliais širdyse.

Kaip ten bebūtų, šis republikonų partijos sanskridis atkreips į save visos šalies žmonių akis.

—Kas bus republikonų partijos kandidatas Jungtinių Valstijų prezidento vietai?...

Tai klausimas, dabar nuolat girdimas ir jis dar labiau pagyvės sekamą savaitę.

Vienas dalykas, kurio žmonės nežino, yra šis: **republikonų kandidatu prezidento vietai paskirs ne platūs žmonių sluoksniai, bet parinktiniai vadai-politikieriai.**

★ ★ ★

Aną dieną šitų žodžių rašytojui teko kalbėtis su vienu gan žymiu niūjorkiečiu.

Jis yra žymus republikonas. Klausia jis manęs, ką šiuose rinkimuose Laisvė rems prezidento vietai.

—Pirmiausiai, — sakau jam **—teks pamatyti, ką kuri partija nominuos, o prie to—kokią rinkiminę platformą kuri partija pasiūlys.**

—Tai jūs dar tikite rinkiminėms platformoms - programoms?!—nusišypsodamas užklausė tasai asmuo.

Dauguma demokratų ir republikonų politikierių ir lyderių, žinoma, niekad netiki platformoms, kurios esti suvažiavimuose priimtos.

Rinkiminės platformos toms partijoms tarnauja tik kaip sliekutis, užkabintas ant meškerės kriukelio, — balsams pasigauti.

★ ★ ★

Bet naujoji partija nebus tokia, kokiomis yra republikonų ir demokratų partijos.

Naujosios partijos rinkiminės platformos sudarymui jau dabar yra kviečiamos visokios organizacijos, — tame skaičiuje ir tūlos lietuvių organizacijos.

Jos prašomos paskirti savo atstovus ir prisiųsti juos į Philadelphiją pora dienų anksčiau prieš suvažiavimą, kad ten jie galėtų prisidėti prie sudarymo tokios rinkiminės platformos, kuri išreikštų visus Amerikos liaudies troškimus-pageidavimus.

★ ★ ★

"Prezidentą Gottwaldą pasveikino Romos katalikų bažnyčios arkivyskūpas Josef Beran. Arkivyskūpas palydėjo prezidentą į Švento Vito bažnyčią, kur buvo giedamos 'Te Deum' mišios.

"Oficialinis Katalikų Liaudies partijos organas pažymėjo, jog tai pirmą kartą buvo giedamos Romos katalikų mišios prezidentiniams rinkimams palaiminti."

Šitaip rašo Associated Press korespondentas Pragoje, Čechoslovakijos sostinėje, apie ceremonijas, kuriomis Romos katalikų bažnyčia pašlovino naujai išrinktąjį krašto prezidentą Klementi Gottwaldą, kuris yra, beje, komunistas.

★ ★ ★

Visa tai rodo, jog Čechoslovakijos katalikų bažnyčios dvasiškija su nauja vyriausybe kooperuoja ir žada kooperuoti.

Čechoslovakijos katalikų bažnyčios vadovybė, mat, supranta, kad liaudis eina su nauja vyriausybe, ir dėl to ji, dvasiškija, negali nuo to atsilikti.

Ne tajp, deja, yra Vengrijoje. Rakosi jau ne sykį priminė, jog Vengrijos Romos katalikų bažnyčios dvasiškija po sutanu slepia ginklą vyriausybei nugaron durti.

Lenkijos Romos katalikų dvasiškija (kalbu apie aukštąją) taipgi ne visuomet korektiškai elgiasi, nors kardinolas Hlond aną dieną ir pasisakė už dabartinius Lenkijos rubežius.

SOVIETAI APRIBOJA ANGLŲ - AMERIKONŲ VAŽIUOTĘ BERLYNAN

Sulaikė 140 Anglies Vagonų iš Vakarinės Vokietijos į Berlyną; Uždarė Dar Kelis Pervažiavimo Punktus

Berlin. — Karinė Sovietų vyriausybė sulaikė 140 vagonų anglies, gabenamos iš vakarinės Vokietijos per sovietinį ruožtą į amerikonų - anglų užimtas Berlyno dalis; sakoma, vagonai "sukliurę", todėl sulaikyti.

Sovietų karinė valdyba įsakė vokiečiams, važiuojantiems į anglų - amerikonų užimtą vakarinę Vokietiją, pirkti bilietus tiktai Friedrichstrasse stotyje, sovietinėje Berlyno srityje.

Sovietiniai valdininkai uždarė dar tris punktus pervažiavimui iš savo ruožto į anglų užimtą Vokietijos kampą. Praeitą savaitę taipgi buvo uždaryti trys tokie punktai. Anglai dėl to užprotestavo.

Karinė Sovietų valdyba sustabdė važiavimą per taisomą Elbes upės tiltą arti Magdeburgo. Važiuojantieji turės vartoti "ferry" laivus persikėlimui per upę kiek toliau.

Sovietinė vyriausybė atsiuntė tris kareivius sergėti savo radijo stotį angliškoj Berlyno dalyj. Anglija neseniai prašė Sovietus pasitraukti iš tos stoties. Sovietai atsakė, jog nesitrauks.

Užimdama visą Berlyną, sovietinė armija paėmė ir tą stotį. Paskui anglai sutiko, kad Sovietai ir toliau ją vartotų.

Karinė Sovietų vyriausybė reikalavo, kad anglai-amerikonai sužymėtų karinius krovinius, gabenamus į jų užimtas Berlyno dalis.

Kongresmanai Atmeta Lygybę Negrams Kariuomenėje

Washington. — Kongreso Atstovų Rūmai 135 balsais prieš 23 atmetė J. K. Javitso pataisymą prie drafto biliaus, reikalaujantį neišskirt kariuomenėje negrų nuo baltųjų. Švelnesnis kongresmano A. Clayton Powellio pataisymas buvo atmestas 102 balsais prieš 14.

Užgiriama Paskola Jungt. Tautų Rūmams New Yorke

Washington. — Senato užsieninių reikalų komitetas užgyrė siūlymą paskolinti 65 milionus dolerių Jungtinių Tautų rūmams pastatyti New Yorke. Kongresmanų komitetas jau pirmiau tatai užgyrė.

Ta paskola bus suteikta be palūkanų ir turės būti atmokėta iki 1982 metų po milioną iki pustrečio milijono dolerių per metus.

Washington.— Teigiama, kad Kongresas šį ketvirtadienį galutinai užgirs bilių dėl verstinos karinės tarnybos įvedimo.

Visas Berlynas Sovietams! Sako Soc. Vienybės Partija

Berlin. — Vokiečių Socialistinės Vienybės Partijos (socialist.-komunistai) kalbėtojai pabrėžė, jog milžiniška vokiečių dauguma pasirašė prašymus už vieną demokratinę valdžią ištisai Vokietijai; jie priešingi vakarinių talkininkų pasimojimui įkurti atskirą vakarinės Vokietijos valstybę. Kadangi Sovietai remia vieną, nedalomą Vokietiją, tai ir visas Berlynas turėtų būti tiktai Sovietų kontroliuojamas, sako tie kalbėtojai.

Guam Sala Daroma Amerikos "Gibraltaro" Tvirtove

Washington. — Kongresmanų lėšų komitetas paskyrė $800,000,000 aptvirtinti Guam salai Pacifiko Vandenyne. Per 5 metus ji bus taip apstatyta tvirtovėmis ir kitais kariniais įrengimais, kad bus kaip anglų Gibraltaras, kuris "saugo" vandens kelią tarp Atlanto Vandenyno ir Viduržemio Jūros. Guam saloj, tarp kitko, būsią įtaisyti "apsigynimai nuo atominių bombų."

LAIVAKROVIŲ STREIKAS LONDONE

London. —Jau keturios dienos kai streikuoja laivakroviai Londono uoste; reikalauja daugiau algos. Valdžia bijo, kad streikas apims ir kitus uostus.

SMARKUS AMERIKIEČIŲ GIMDYMAS

Washington. — Per keturis pirmuosius šių metų mėnesius gimė bent 1,149,000 kūdikių Jungtinėse Valstijose, kaip skaičiuoja valdinė socialės apdraudos įstaiga. Taigi kiekvienam tūkstančiui amerikiečių teks po 24 kūdikius per metus. 1947 m. buvo 27 gimdymai kiekvienam tūkstančiui.

ORAS.—Būsią giedra.

Graikijos Monarchistai Sulaiko Polko Našlę ir 2 Reporterius

Athenai, Graikija.— Monarcho - fašistai Graikijos valdovai neleidžia Amerikon keliauti našlei nužudyto amerikinio radijo korespondento Geo. Polko. Jie taip pat sulaikė Anglijos laikraščio News Chronicle reporterį St. Barberį ir Christian Science Monitor korespondentą Kostą H. Argyrį. Monarchistai pasakoja, būk Polko našlė ir šie korespondentai esą reikalingi "tyrinėjimams, kas nužudė Polką."

(Pirmesni pranešimai, prasprukę pro fašistinę cenzūrą, rodė, jog monarchinės valdžios agentai nušovė Polką ir jūron įmetė jo kūną.)

(Keturios amerikinių laikraštininkų draugijos ragina Jungtinių Valstijų kongresą paskirt komisiją, kuri privalo nuvykti Graikijon ir ištirti, kas nugalabino Polką.)

Saugumo Taryba Neleidžia Sovietų Atstovų Palestinon

Lake Success, N. Y. —Sovietų delegatas Andrius Gromyko siūlė, kad Jungt. Tautų Saugumo Taryba leistų nusiųst Palestinon 5 karinius Sovietų tėmytojus, kurie padėtų vykdyt paliaubas tarp Izraeliaus ir įsiveržusių arabų armijų. Šį siūlymą parėmė tik Ukrainos delegatas. 9 kiti Saugumo Tarybos nariai susilaikė nuo balsavimo. Taip ir nupuldytas pasiūlymas.

Gromyko kritikavo Ameriką, Franciją ir Belgiją už pasisavinimą "teisės", nusiųsti Palestinon po 21 savo tėmytoją. Pridėjus penkis Jungt. Tautų tarpininko, švedo grafo Bernadotte, padėjėjus, šios keturios vakarinės šalys turi bent 68 tėmytojus.

Gromyko užreiškė: — Tie tėmytojai yra neteisėti, kadangi Saugumo Taryba jų nepaskyrė.

Jisai sakė, Saugumo Taryba turėtų paskirti po penketą tėmytojų nuo kiekvieno savo nario, apart Syrijos. Taryba susideda iš 11 valstybių atstovų.

(Anglų - amerikonų delegatai Saugumo Taryboje su savo šalininkais yra nusistatę neįleisti Palestinon jokių sovietinių tėmytojų.)

Amerikiniai Lėktuvai Medžioja Plaukiančius Palestinon Žydus

Kairo, Egiptas. — Keli Amerikos karinio transporto lėktuvai "saugo" Palestinos pajūrius. "Jų pareiga yra pranešti apie laivus, kuriais žydai neteisėtai plaukt į Palestiną," sakė grafas Folke Bernadotte, Jungtin. Tautų tarpininkas. Be to, Amerika nusiuntė tris savo karinės sargybos laivus į Palestinos vandenis, pagal grafo prašymą.

Daugėja Amerikos Karo Laivai Graikijoje

Athenai, Graikija. — Dar 10 karinių Amerikos laivų atplaukė į Graikijos salą Kretą. O jau buvo Graikijos uostuose 14 amerikinių karo laivų.

Maskva Atmeta Vakarinę Vokiečių Valstybę

London, birž. 16. —Sovietų ambasadorius Anglijai pareiškė, jog Sovietai atmeta šešių vakarinių talkininkų pasimojimą įsteigti vakarinę Vokietijos valstybę, atskirai nuo Sovietų kontroliuojamos rytin. Vokietijos.

Amerika, Anglija, Francija, Belgija, Holandija ir Luksemburgas tuo pasimojimu laužo Potsdamo konferencijos nutarimą, sakė Sovietų ambasadorius.

Turin, Italija. — 24 valandas streikavo sunkiosios pramonės darbininkai.

30 Unijų Neprisiekia Prieš Komunistus

Washington. — 30 didžiųjų Darbo Federacijos ir CIO unijų viršininkų vis atsisako prisiekt prieš komunistus, pagal Tafto-Hartley'o įstatą.

Senatas Grąžina Bilionus Marshallo Planui

Washington. — Senatas užgyrė $6,125,710,228 Marshallo planams prieš komunizmą per metus; tuo būdu sugrąžino beveik du bilionus dolerių, kuriuos Kongreso Atstovų Rūmai buvo nutarę numušti tiem planam.

Minimi pinigai skiriami vakariniams Europos kraštams, tame skaičiuje ir Vokietijai, taipgi Chinijai, Turkijai, Graikijai, Japonijai ir Korejai.

Pittsburgh. — 20,000 aliumino darbininkų, CIO unijistai, nutarė sustreikuoti sekmadienį.

SENATORIŲ KOMITETAS SVARSTO PAKEISTĄ MUNDTO BILIŲ

Mėginama Urmu Pervaryt Panašus Fergusono Bilius; Sen. Pepper Sako, Tai Būtų Įrankis Prieš Wallace'o Partiją

Washington. — Pranešama, jog Senato teisių komitetas trečiadienį ėmė svarstyti republikono senatoriaus Homerio Fergusono bilių prieš "raudonuosius" vieton Mundto biliaus.

General. prokuroras Tomas Clark, esą, įspėjęs Senato komitetą, kad tūli Mundto biliaus skyriai priešinasi Jungtinių Valstijų Konstitucijai.

Jerry J. O'Connell, pirmininkas Komiteto Mundto Biliui Sumušti, persergėjo, kad "dabar vedamas paskutinis desperatiškas, žaibiškas ofensyvas užgirt pakeistą Mundto bilių".

Truman Nelaidytų Šviežių Kiaušinių į Taftą

Kansas City. — Prezidentui Trumanui atvažiavus į San Bernardino, buvo padovanota jam tuzinas geriausių šviežių kiaušinių. Dėkodamas žmogui už dovaną, prezidentas tarė: — Bent niekas neapmėto manęs kiaušiniais.

Iš minios pasigirdo balsas: — O ką tamsta sakysi apie Taftą (vieną republikonų kandidatų į prezidentus? — Aš nemėtyčiau šviežių kiaušinių į jį, —atsakė Trumanas.

Paryžiaus Policija Sužeidė 800 Streikierių; Suėmė 60

Paryžius, birž. 16.— Policija užpuolė streikuojančius sėdėjimu darbininkus gumos (robo) fabrike ir išmušė juos laukan. Pranešama, kad buvo sužeista apie 800 žmonių. Areštuota bent 60. Užpultieji gynėsi ir apdaužė tam tikrą skaičių policininkų.

Streikieriai sėdėtojai išlaikė užėmę tą fabriką per 2 savaites.

BELGIJOS PLIENO DARBININKŲ STREIKAS

Brussels. — Sustreikavo Belgijos plieno ir geležies darbininkai; reikalauja pakelt algą.

ARABŲ VADAI ATMETA ŽYDŲ VALSTYBĘ

Kairo, Egiptas. — Arabiškų kraštų vadai derybose su Jungt. Tautų tarpininku Bernadotte užreiškė, kad jie niekuomet nepripažins Izraeliaus valstybės Palestinoj.

Francijos Ministrai Ketiną Pasitraukti

Paryžius. — Francijos ministrų kabinetas grasina pasitraukti, jeigu seimas neužgirs šešių talkininkų sutarties dėl atskiros vokiečių valstybės įsteigimo vakarinėje Vokietijoje.

Brukamas Fergusono bilius vieton Mundto taipgi reikalauja suregistruoti komunistus ir kitus kairiuosius, bet perša teismams pavesti sprendimą dėl jų paskelbimo "neištikimais" ir registravimo. O Mundto bilius siūlė tokią galią duoti generaliam prokurorui.

Demokratas senatorius Claude Pepper per radiją smerkė Mundto bilių ir tvirtino, kad šis bilius galėtų būti pavartotas prieš tokius politinius judėjimus, kaip Wallace'o trečioji partija.

Pepper pranešė, jog pats Fergusonas jam sakė: "Tūli Wallace'o veiksmai turėtų būti įstatymais uždrausti."

Demokratas senatorius Warren G. Magnuson, Senato teisinio komiteto narys, užreiškė:

"Mundto bilius yra stačiai priešingas Konstitucijai ir aiškiai mindžioja pilietines amerikiečių laisves."

Dar Šimtai Veteranų Traukia Washingtonan Prieš Mundto Bilių

Washington. — Šį ketvirtadienį atvyks Washingtonan dar šimtai veteranų veikti prieš Mundto-Fergusono bilių. Jie prisidės prie pirmiau atvažiavusių veteranų, kurie palaiko nuolatinę "mirties sargybą" prie Senato, reikalaudami atmesti tą fašistuojantį bilių.

Sovietai Sutiko Tartis dėl Teisių Dunojaus Upėje

Washington. — Sovietų Sąjunga priėmė Jungtinių Valstijų siūlymą, kad keturių didžiųjų talkininkų atstovai susirinktų liepos 30 d. derėtis dėl laisvo įvairių šalių laivų plaukiojimo Dunojaus upėje.

Sovietų vyriausybė sutiko, kad Austrija dalyvautų tose derybose su patariamuoju balsu, kaip Amerika siūlė.

VOKIEČIAI STUDENTAI DEMONSTRAVO PRIEŠ AMERIKONUS

Heidelberg, Vokietija, birž. 16. — Smarkiai demonstravo vokiečiai Heidelbergo Universiteto studentai prieš amerikonus. Riaušėse sužeista 7 asmenys. Per gaisrą universiteto rūmuose sudegė du.

Graikijos Valdžia Giriasi Naują Ofensyvu

Athenai. — Graikų monarchistai skelbia, kad jų pėstininkai, artilerija ir tankai pradėję ryžtingą ofensyvą prieš partizanus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. —:— Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Jie Turės Kalėti--Už Ką?

Aukščiausias šalies teismas atsisakė tyrinėti žemesniojo federalinio teismo sprendimą vienuolikos **Joint Anti-Fascist Refugee Komiteto** narių byloje.

Žemesnysis teismas, kaip žinia, nusmerkė šio Komiteto pirmininką, Dr. (chirurgą) Edward K. Barsky šešiems mėnesiams kalėti, o dešimtį kitų Komiteto narių po tris mėnesius. Be to, visi vienuolika asmenų turį pasimokėti po $500 piniginės pabaudos.

Gal daugelis mūsų skaitytojų pamiršo, kam šis Komitetas buvo suorganizuotas, ką jis veikė?

Jis buvo suorganizuotas tam, kad padėjus Ispanijos respublikos gynėjams, žiauriojo Franko režimo priešams, — padėti jiems medžiagiškai ir moraliai.

Kaip žinia, daugelis Ispanijos lojalistų-kovotojų, po to, kai Ispanijos respublika buvo (Hitlerio ir Mussolinio ginklais) sutriuškinta, išbėgiojo į visus pasaulio kampus. Daugelis jų buvo subrukta į kalėjimus Ispanijoje. Nemažai lojalistų-kovotojų buvo ir Amerikoje, — pačių ispanų ir ne ispanų. Šis Komitetas rinko medžiaginę pašalpą ir juos, lojalistus-kovotojus, šelpė, kiek išgalėdamas.

Nemažai visokių anti-fašistų aukojo komitetui pinigus, nemažai Komiteto knygose buvo aukotojų vardų, o be to — buvo vardų tų žmonių, kurie buvo šelpiami — anti-fašistų.

Ir štai, vieną gražią dieną Ne-Amerikinis Komitetas pareikalauja iš Joint Anti-Fascist Komiteto knygų!

Komitetas atsisako jas išduoti, savo atsisakymą motyvuodamas tuo, kad Ne-Amerikinio Komiteto žmonės kai kuriuos anti-fašistus gali išduoti Frankui — tuos anti-fašistus, kurie yra Ispanijoje ar kitose šalyse.

Už tai visi Komiteto nariai buvo patraukti teisman. Jiems buvo primestas kaltinimas: kongresinio komiteto paniekinimas!

Už tai jie buvo nubausti paminėtomis bausmėmis.

Tarp nubaustųjų yra labai žymių žmonių — profesorių ir vienas jaunas, talentingas amerikietis rašytojas **Howard Fast.**

Dr. Barsky — taipgi žymus asmuo, plačiai žinomas Amerikoje ir Ispanijoje; Ispanijoje jis buvo karo fronte — gydė sužeistuosius respublikos gynėjus.

Dabar, taigi, šitie Komiteto nariai bus įkalinti ir nubausti!

Įkalinti jie bus už tai, kad gynė anti-fašistus; už tai, kad juos nuoširdžiai visaip rėmė!

Dabar tik viena priemonė tėra nusmerktiesiems nuo kalėjimo išgelbėti, — prezidento Trumano galė. Jis, kaip prezidentas, turi pilną teisę dovanoti jiems bausmę.

Jeigu Trumanas atsisakys jiems bausmę dovanoti, tai vienuolika asmenų bus Amerikoje įkalinti išimtinai už tai, kad jie esą anti-fašistai!

Tai bus pirmas toks dalykas mūsų krašto istorijoje!

Visuomenė gali ir čia suvaidinti žymų vaidmenį. **Ji turėtų rašyti prezidentui Trumanui prašymus, raginant jį panaudoti savo prezidentinę galią šitiems anti-fašistams bausmę dovanoti.**

(Beje, girdėjome, jog š. m. birželio 24 d., St. Nicholas Arenoje New Yorke įvyks didžiulis masinis mitingas, kuriame bus apsvarstytas klausimas, kaip padėti nusmerktiesiems anti-fašistams.)

Vienaip Bloga ir Kitaip Negera

Londono Times aną dieną išspausdino įvedamąjį, kuriame yra analizuojama dabartinė padėtis Europoje.

Laikraštis, pasak Associated Press pranešimo, pasireiškė skeptiškai. Girdi, dabar, kai Tarybų Sąjunga "atleidžia įtemptinumą," pradeda vartoti "švelnesnę politiką," tai ji galinti įnešti Vakarų Europon "mystifikacijos" ir padalinti kai kurias vakarines Europos šalis.

Laikraštis pripažįsta nuopelną T. Sąjungos vyriausybei tame, kad ji žinanti, kur ir kada "pasitraukti."

Pagal Londono Timesą, T. Sąjungos vyriausybė šiuo metu "pasitraukianti" prieš Amerikos galybę. O dar visai neseniai ji ne tik nesitraukė atgal, bet ėjo pirmyn . . .

Tuomet, kai T. Sąjunga ėjo pirmyn, buvo labai bloga, nes ji, girdi, užkariavo naujas pozicijas.

Dabar, kai T. Sąjunga "traukiasi atgal," laikraštis vėl bijo, nes ji gali ir vėl užkariauti naujas pozicijas!

Vadinasi, ir vienaip bloga ir kitaip negera, — komercinės spaudos akimis žiūrint.

Įdomu tik tai, kad Londono spauda jau įmato T. Sąjungos "traukimąsi atgal." Amerikos komercinė spauda kol kas to dar "neįmato;" ji vis teberėkia apie "agresyvius T. Sąjungos žygius."

Vyriausias T. Sąjungos "nusikaltimas" glūdi tame, kad ji visuomet drūčiai pasisako už pastovią taiką. O tai nepatinka tiems, kuriems seilės iš burnos bėga, kai pagalvoja apie naują pasaulinį karą!

Kas Ką Rašo ir Sako

PIETINIŲ VALSTIJŲ BURBONAI IR SEN. TAFTO AMBICIJOS

Senatorius Taft labai norėtų būti republikonų kandidatu į prezidentus — tai jo gyvenimo ambicija. Savo tos ambicijos pasiekimui jisai pasimojo savo pusėn laimėti pietinių valstijų plutokratiją. Apie tai rašo dienraštis Vilnis:

Senatorius Taftas meilinasi prie pietinių valstijų burbonų. Ta meilė gimė ne vakar dieną. Visa republikonų strategija paremta tuo išrokavimu, kad blokas tarpe torių ir burbonų būtų pastovus.

Senatorius Taftas mokina Pietų demokratus mylėti ir gerbti savo tradicijas, kurios gimė kolonialiais laikais. Viena iš tų tradicijų tai balto žmogaus viršenybė. Antra iš tų tradicijų tai linčas. Senatorius Taftas neįvardino tas doroves, bet jis jas turėjo omenyje.

Tris dienas senatorius Taftas išbuvo Pietuose. Jisai pasakė ten keturias kalbas. Ir nei vienoj savo kalboj jis nepalietė opiausių, skaudžiausių temų Pietų gyvenimo.

Nieko apie ubagiškas algas ir minimum algas. Nieko apie Teisingos Samdos Aktą. Nieko apie panaikinimą mokesčių už teisę balsuoti.

Trumaną Taftas beveik nekritikavo. Nebent dėl svieto akių. Bet Wallace'ą jisai aštriai užpuolė.

Kodėl?

Todėl, kad Wallace turi plačią ir konstruktyvę programą pietinėms valstijoms. Todėl, kad Wallace priešingas rasinei neapykantai ir diskriminacijai.

Lygios teisės visiems—tai pamatinis punktas Wallace'o programos.

APIE ŽMONES SU "DVEJOPA SĄŽINE"

Darbininko redaktorius sako patyręs, kad Šventasis Tėvas esąs labai susirūpinęs tokiais katalikais, kurie jo nebeklauso ir kunigų nebepaiso. Jis tokius žmones vadina "dvejopa sąžine" žmonėmis. Ypatingai jų daug esą privisę Italijoje.

Darbininkas sako:

Šv. Tėvas apgailestauja, kad yra daug tokių katalikų, kurie pasigamina "dvejopą sąžinę." Jie sakosi mylį Dievą ir einą tikėjimo pareigas. Tačiau, antra vertus, jie nejučiomis prisideda prie Bažnyčios priešų paramos. Iš tiesų, tai labai apverktinas reiškinys daugelio žmonių nusistatyme. Sunku jų elgesį suprasti. Tai tikras galvosukis, kaip jie suderina tas dvi sąžines: tarnauti Dievui ir griauti Jo Bažnyčią? Pasaulyje tokius žmones vadina komunistų bendrakeleiviais. Čia nekalbame apie tikslius, sąmoningus bei žinančius ką daro komunistų rėmėjus: jie jau yra tiesioginiai tikėjimo išdavikai. Bet yra tokių, kurie Bažnyčios priešus remia nejučiomis, ne tai iš neapdairumo, ne tai iš žioplystės. Italijoj tokių yra devynios galybės. Tik pasidėkojant Popiežiaus energijai ir sumaningai politikai, Italija buvo išgelbėta nuo komunistų klastos ir tų "bendrakeleivių" žiopliškos politikos, kuri tuos "šiaudinius" elementus būtų sugrūdusi į nežmonišką komunistų vergiją.

Ir kad tik toje vienoje Italijoje tokių "sutvėrimų" tebūtų! Darbininkas teigia, kad nuo jų nebegalima apsiginti visur. Sako:

"Tokių 'dvejopos sąžinės' keistuolių ir mūsų išeivijoje netrūksta. Ką čia — netrūksta. Jų yra perdaug. Ir Lietuvoje jų buvo perpilna..." (D., birž. 11 d.).

Jei kalbėti apie žmones su "dvejopa sąžine", tai pirmiausia reikia mintyje turėti mūsų kunigus. Juk tai didžiausi keistuoliai! Jie savo parapijonams sušilę perša gyvenimą po mirties, o patys tuo netiki. Jie kitiems kalba apie turtų niekingumą, o patys turtuose skęsta. Kas žingsnis, tai — veidmainystė.

Kas liečia katalikus, kurie aklai nebeklauso kunigų ir nesideda su fašistais, tai jie elgiasi išmintingai. Jeigu jie nesibaido komunistų ir kitų pažangių žmonių, jeigu jiems padeda ir patys pažangos keliu stengiasi eiti, tai jie teisingai supranta savo klasinius interesus.

Nei Darbininko redaktoriaus, nei paties popiežiaus jų barimas bei koliojimas neturėtų juos išgąsdinti.

SKAITYTOJŲ BALSAI

LAIŠKAS LAISVEI

Aš jau 41-mus metus gyvenu šioje šalyje. Pirmas laikraštis teko skaityti "Lietuva". Tada man tiko Dr. Šliupo ilgas rašinys apie religiją. Po tam pradėjau skaityti Keleivį — tuomet Keleivis buvo nusistatęs prieš kunigiją. Taip, kaip kad dabar yra jame spausdinama prieš tikruosius socialistus bei komunistus... Tuomet atėjo pundas pirmo numerio atspausdintų Naujienų ir aš jas perskaičiau. Tada buvo Naujienų redaktorius P. Grigaitis ir dabar jis tebėra jų redaktorium. Vienok tas redaktorius nesugebėjo žengti pirmyn. Naujienos pasitraukė iš darbininkiško judėjimo pirmųjų linijų ir pasiliko užpakalyje progreso.

38 metai atgal pasirodė pirmas numeris Laisvės ir jos redaktorius Antonov užrašė man Laisvę. Per tą pulką metų ją skaitydamas gerėjuosi moksliškais raštais ir apšvieta. Čia tūli redaktoriai pasikeitė, bet vis tiek Laisvė išlaikė poziciją priešaky progreso.

Rasite čekį 7 dol. dėl atnaujinimo Laisvės prenumeratos. **Vizbar.**

ŽUVUSIEJI COLOMBIA UPĖS POTVYNIUOSE

Portland, Ore. — Suskaičiuota jau 45 žuvusieji per Colombia upės potvynius. 29 be žinios dingę.

Gelbėtojai ieško dingusių potvynyje, kuris Vanport, Ore., miestą panardė vandenyje ir griuvėsiuose Atminimų Dienos šventėmis. Rodyklis pažymi šio buto savininka buvus aukotoju Raudonajam Kryžiui. Už savaitės po potvynio dar vis tebebuvo pasigendama 700 asmenų. Gal riaumojantieji vandenys nunešė juos su griuvėsiais, o gal jų kūnai tebėra sugriuvusių ar dalinai igriuvusių namų užkaboriuose.

Mundt-Nixon Bilius ir Komunistų Partija

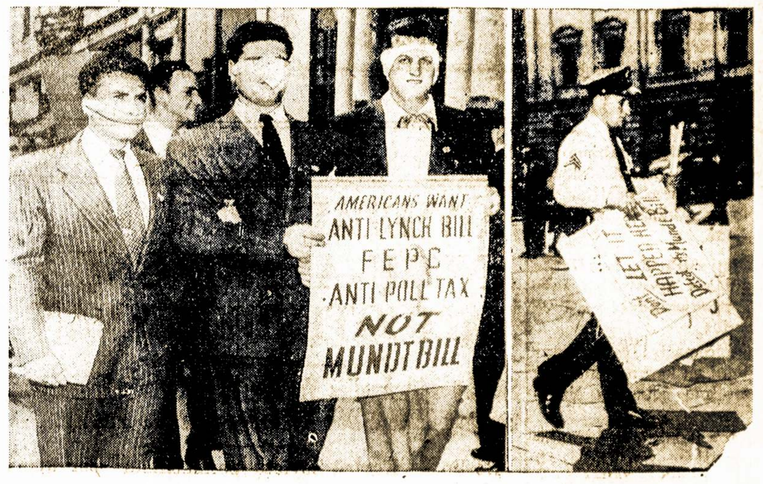

Tie trys pikietuotojai su užrištomis akimis, ausimis ir burna simbolizuoja, kas atsitiktų su visos šalies liaudimi, jeigu Mundt-Nixon bilius taptų įstatymu. Jie buvo dalimi 7,500 delegacijos, atsilankiusios į Washingtoną birželio 2-rą protestuoti prieš tą bilių. Dešinėje policistas nešasi iš pikietuotojų prie Baltojo Namo atimtus plakatus. Plakatai atimti, reikia atsiminti, Mundt biliui dar netapus įstatymu. Tas tik parodo valdovų apetitus kontroliavimui eilinio žmogaus minčių, balso ir žygių.

Daugeliui amerikiečių neaišku, kodėl patys Mundt-Nixon Biliaus autoriai ir jų kolegos prisimygę tvirtina ir bando įtikinti kitus, jog šis bilius, tapęs įstatymu, nepaverstų Amerikos Komunistų Partijos nelegališka organizacija. Jie sako, kad biliaus tikslas yra tik išvesti komunistus viešumon, priverčiant juos užsiregistruoti Teisingumo departmente.

Kodėl šis bandymas tą bilių padaryti "nekaltu?" Ogi todėl, sako komunistai, kad Amerikos žmonės niekuomet nesutiks įstatymais uždrausti politines partijas. Amerikos žmonės turi tam tikras sunkiai iškovotas politines teises ir jie jų neišsižadės. Jie turi teisę politiniai protauti, kaip jiems patinka, ir priklausyti tokiai politinei partijai, kuri atitinka jų interesams. Jie puikiai žino, kad jeigu šiandien tam tikra politinė grupė valdžioje Komunistų Partiją uždraus, rytoje tą patį padarys su trečiąja partija, poryt su kuria kita partija.

Štai kodėl taip pat Karl Mundt bažijasi, kad šis bilius neuždraudžia Komunistų Partijai gyvuoti.

Bet ką patsai Bilius reiškia? Jis reiškia, kad Komunistų Partija būtų uždrausta, tai yra, negalėtų viešai ir legališkai gyvuoti bei veikti. Tiesa, biliuje nėra Komunistų Partija paminėta vardu, niekur jame nėra pasakyta, kad "Jungtinių Valstijų Komunistų Partija su Fosteriu ir Dennis priešakyje uždaroma ir uždraudžiama." Tie, kurie šį bilių rašė, manė, kad jiems pavyks šį klausimą apeiti ir vis tiek savo tikslą pilnai pasiekti, tai yra, Komunistų Partiją uždrausti. Biliuje kalbama apie "komunistines politines organizacijas." Bet juk kokia kita Amerikoje yra komunistinė politinė organizacija, apart Komunistų Partijos? Nėra jokios.

Bilius gi paskelbia, kad politinės komunistinės organizacijos yra užsienio kontroliuojamos ir tuo būdu yra suokalbis prieš Ameriką. Įrodymų, žinoma, nepatiekia. Tik pasako, paskelbia ir viskas.

Mundt - Nixon Bilius siekia daug toliau, negu Komunistų Partija. Už tai jis yra juo pavojingesnis. Jis pareiškia, kad bile koks susidėjimas arba bendradarbiavimas su komunistinėmis politinėmis organizacijomis, arba joms simpatizavimas, arba kad ir netiesioginis joms padėjimas, jų parėmimas, arba kėlimas tokių pat šūkių, kokius kelia komunistai, dirbimas tokių pat darbų, kokius dirba komunistai, yra taip pat prasižengimas, taip pat kriminalystė!

Ir kas turi teisę nuspręsti, ar organizacija, partija, draugija arba asmuo padeda komunistams ir tuo būdu paeina po šiuo įstatymu? Ogi valstybės prokuroras. Prokuroras vienas gali kiekvieną sau nepatinkamą organizaciją pakrikštyti suokalbiu prieš Ameriką ir ją uždrausti!

Vadinasi, Mundt - Nixon Bilius, tapęs įstatymu, uždarytų, uždraustų arba nuvarytų į pogrindinį gyvenimą ne tik Komunistų Partiją, bet visas partijas ir organizacijas, kurios kada nors pasirodytų nepakenčiamos tai partijai, kuri turi valstybės aparatą savo rankose ir kurios žmogus eina prokuroro pareigas. Kitai žodžiais, šis bilius, tapęs įstatymu, pastatytų į pavojų visas civilines laisves ir demokratines teises, kurias Amerikos žmonėms patikrina Konstitucija ir Teisių Bilius.

Dar yra ir kita apie šį bilių tiesa slepiamą nuo Amerikos žmonių. Bandoma įkalbėti, kad jame niekо nėra, kas užčiauptų Amerikos žmonėms burnas, kas kontroliuotų jų protą ir mintis. Tačiau kaip tik toks įstatymas tą reikštų. Būtų uždrausta viešai kalbėti ir ginti savo nuomonę ne tik komunistams, bet visiems, kurie nesutinka su valdančiąja partija bei grupe galioje. Pavyzdžiui, labai seniai komunistai skelbia, kad reikia ir galima taikoje sugyventi su Tarybų Sąjunga, kad reikia ieškoti bendrosios kalbos su ja, kad palaikyti pasaulyje taiką. Bet kaip tik taip kalba ir Henry Wallace ir sen. Taylor ir visa eilė kitų žmonių. Kaip tik tuo obalsiu visas trečiosios partijos judėjimas remia savo užsieninę programą. Jie taipgi sako, kad kapitalistinė Amerika ir socialistinė Tarybų Sąjunga gali taikoje vienam pasaulyje sugyventi. Jeigu jau veiktų Mundt įstatymas, šitie žmonės būtų skaitomi kriminališkais prasižengėliais prieš Ameriką! Mat, jie skelbia kaip tik tą patį, ką skelbia komunistai. O Mundt biliuje kaip tik tai yra draudžiama.

Dar daugiau. Marksizmas šiemet apvaikščioja šimto metų sukaktį. Niekada niekas nėra išdrįsęs Amerikoje marksizmą paskelbti kriminališku suokalbiu prieš Ameriką ir jo skelbimą įstatymais uždrausti. Pirmu sykiu Mundt - Nixon Bilius marksizmą paskelbia kriminališku prasižengimu. Nes jame aiškiai pasakyta, kad yra kriminališkas prasižengimas **"palaikyti arba skelbti pamatinius principus ir taktiką komunizmo, kurį išvystė Marksas ir Leninas."** Reiškia, kad visi ne tik Lenino, bet ir Marksо raštai ir mokymai padaromi nelegališkais — "Komunistų Manifestas", "Kapitalas," "Anti - Duringas", "Briumerio Aštuoniolikto-ji", "Civilinis Karas Francūzijoje, "Filosofijos Skurdas" ir visa eilė kitų klasikinių veikalų turėtų būti surinkti ir sudeginti, nes visuose juose Marksas skelbia bei dėsto pamatinius komunizmo— mokslinio socializmo principus.

Tai tokia yra šio biliaus prasmė. Todėl jis paliečia ne tik Komunistų Partiją, ne tik keletą desėtkų tūkstančių komunistų, bet visus Amerikos žmones. Kaip tik dėl to pavojaus išsivystė toks galingas, toks platus masinis judėjimas prieš šį bilių. **Pašalietis.**

KNYGA TARYBŲ LIETUVOJE

KAROLIS VAIRAS.

Lietuvių tauta niekados neturėjo tokių galimybių savo tautinei kultūrai ir literatūrai ugdyti ir plėsti, kaip tos, kurias jai suteikė tarybinė santvarka. Buržuazinėje Lietuvoje, ypačiai po 1926 m. fašistinio perversmo ligi pat fašistinio režimo žlugimo, t.y. ligi 1940 m. birželio mėn., lietuviškoji knyga mažai tetarnavo liaudžiai, ji buvo verčiama tarnauti buržuazijos interesams, tenkinti neskaitlingos viešpataujančios viršūnės pomėgius.

Originalioji ir verstinė literatūra visiškai priklausė biznieriams — leidėjams, kuriems literatūra buvo pasipelnymo dalyku ir jie jos leido valdančiosios klikos interesuose. Retai tuomet budrūs cenzoriai tepraleisdavo kurio nors pažangaus rašytojo veikalą, ir praleistasis veikalas būdavo jų išreviduojamas ir sužalojamas. Negalėjo būti ir kalbos apie spausdinimą kurios nors marksistinės knygos — tokios knygos į Lietuvą galėdavo patekti tiktai kontrabandos būdu. Knygos apipavidalinimo atžvilgiu visur buvo jaučiama, jog leidėjui pirmoje vietoje rūpi pelnas, o ne knygos turinys.

Šiandien visa tai jau iš pagrindų pasikeitė. Mūsų leidykloms vadovaujanti žmonės visą savo dėmesį kreipia į knygos turinį, į tobulą jos kalbą, į menišką jos apipavidalinimą. Tokio tiražo, kuriuo dabar leidžiamos mūsų knygos, Lietuva dar niekados nebuvo mačiusi — beveik kiekvienos grožinės literatūros knygos tiražas yra 10,000 egz., kai kurių klasikų veikalai išeina net didesniu tiražu.

Mūsų visuomenei knygą parūpina keturios Lietuvos TSR Valstybinės Leidyklos — mokslinė, grožinė, pedagoginė ir politinė. Be tų keturių leidyklų veikia dar "Tiesos" ir "Sovetskaja Litva" redakcijų leidyklos, patiekiančios literatūrą aktualiausiais klausimais. Techniknio pobūdžio literatūrą, kaip instrukcijas, taisykles ir pan. leidžia įvairios ministerijos ir žinybos. Šios rūšies leidiniai žemiau paduodamoje statistikos santraukoje pagal leidyklas parodomi "įvairios literatūros" pavadinimu. Mūsų knygos analizas už 1944-1945 m. pagal leidyklas atrodo šiaip:

Leidykla	Spaudos vienetų	Spaudos lankų	Tiražas (1,000 egz.)
Politinės literatūros	193	501.25	5,198.8
Grožinės literatūros	115	1,175.5	1,1070.5
Pedagoginės literatūros	89	830.0	2,371.0
Mokslinės literatūros	31	281.0	274.0
Įvairios literatūros	253	626.25	1,261.3

O štai duomenys apie lietuviškos tarybinės knygos leidimą:

Metai	Knygų pavadinimų skaičius	Tiražas (1,000 egz.)
1941	717	4,804.29
1942	50	350.5
1943	38	268.5
1944-45	352	5,360.0
1946	334	4,812.0
Viso	1,832	19,639.11

Produktingiausi pasirodė 1941 metai (717 knygos yra tik pusės metų produkcija), nors leidyklos ir spaustuvės dirbo tiktai ligi birželio 22 d., t.y. ligi tos dienos, kada fašistinė Vokietija puolė Tarybų Sąjungą.

1941 metų pirmųjų nepilnų šešerių mėnesių knygos produkcija, pasiekusi būtume susilaukę, jei karas nebūtų sutrukdęs ramaus knygos leidimo darbo. 717 vienetų (kitais duomenimis jų buvo 731), yra vaizdžiausias rodiklis to, ko

Pokariniais, 1945-1946, knygos produkcija nėra dar pasiekusi prieškarinio lygio dėl visiems žinomų priežasčių: bėgdami iš Lietuvos vokiškieji įsibrovėliai su įnirtimu naikino mūsų spaustuves, popieriaus fabrikus, elektros stotis. Visi tie trūkumai palaipsniui jau šalinami, okupantų padarytoji žala atitaisoma, ir mūsų knygos produkcija nors ir lėtai, vis dėlto tikrai, kyla aukštyn.

Mūsų grožinės literatūros leidykla 1945-1946 m. ir 1947 m. pasiekė didelę pažangą ir leidžiamosios literatūros kiekis nuolat kyla.

Pirmą kartą lietuvių literatūros gyvenime visu rimtumu susirūpinta leisti mūsų klasikų veikalus. Žemaitė, Valančius, Daukantas, Donelaitis, Maironis, Vaičaitis, Vaižgantas, Petkevičaitė-Bitė, Vienuolis-Žukauskas, Lazdynų Pelėda naujomis laidomis ir puikiai apipavidalintomis knygomis pasiekia tarybinį skaitytoją. Iš mūsų šio meto rašytojų kartos turime naujus leidinius ir gražiai apipavidalintas kartojamąsias laidas — į mūsų knygų lentynas jau įžengė skoningai išleistos ir estetinį jausmą keliančios Salomėjos Nėries, A. Venclovos, Petro Cvirkos, Kosto Korsako, T. Tilvyčio, V. Mykolaičio-Putino, Juliaus Janonio, Jono Marcinkevičiaus, V. Valsiūnienės, B. Sruogos ir kt. rašytojų knygos.

Ir šia proga norėtume paklausti, ar būtų buvę galima seniau taip puikiai išleisti du tomus Salomėjos Nėries raštų, kaip kad jie dabar yra išleisti? Žinoma, tokio pripažinimo ir tokio rūpestingo jos raštų paruošimo mūsų didžioji poetė galėj susilaukti tiktai prie tarybinės santvarkos, keliančios mūsų tautinę kultūrą. Tarp artimųjų mūsų grožinės literatūros leidyklos darbų yra numatyta išleisti pilną Petro Cvirkos raštų rinkinį, kurį sudarys, rodos, dvylika tomų. Tokio užsimojimo lietuvių literatūra dar niekados nėra mačiusi.

Tos leidyklos jau išleisti lietuvių kalbon išversti rusų literatūros klasikų veikalai, kaip: L. Tolstojaus "Vaikystė," "Antpuolis," Maksimo Gorkio "Makaras Čudra," "Motina," "Bičiuliai," "Pasikalbėjimas apie amatą," "Mano universitetai," "Vaikystė," A. Puškino "Eugenijus Oneginas," "Proza," Ivano Turgenevo "Raštų" 3 tomai, "Mumu," N. Gogolio "Mirgorodas," "Mirusios sielos," "Vakarai ties Dikanka," "Peterburgo apysakos," F. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė" 2 tomai, M. Lermontovo "Proza," A. Čechovo "Brangus šuo," "Kaimynai," "Trys seserys," "Treji metai" ir kt.

Iš šio meto tarybinių rašytojų tarp viso eilės kitų minėtinį yra šie stambūs, gerai išversti ir puikiai išleisti veikalai: M. Šolochovo 'Tykusis Donas" (4 tomai), V. Kaverino "Du kapitonai," A. Katajevo "Baltuoja burė vienišoji," "Pulko sūnus," A. Fadejevo "Jaunoji gvardija," "Literatūra ir gyvenimas," A. Tolstojaus "Kančių kelias," I. Erenburgo "Paryžiaus žlugimas," M. Biriukovo "Žuvėdra," N. Ostrovskio "Kaip grūdinosi plienas," Novikovo-Pribojaus "Cusima" ir kt.

Iš Vakarų klasikų ir šio meto pažangiųjų rašytojų susilaukėme Šekspyro "Hamleto" ir "Makbeto," iš naujo išverstos Longfellovo poemos "Hiavatos giesmė," susilaukėme R. Rolando "Žano Kristofo," Steinbeko "Rūstybės kekių" ir kt.

Mūsų mokslinė literatūra per 1944-46 m. yra praturtėjusi 31-nu veikalu, bendro 274,000 egz. tiražu. Tarp tų veikalų minėti yra tokie stambūs darbai, kaip prof. Dr. P. Slavėno "Saulės sistema," "Pasaulio praeitis," A. Saveljevo "Pėdsakai akmenyje," Dr. V. Barono "Motinos ir vaiko higiena," prof. B. M. Žitkovo "Žemės rutulio žvėrys ir paukščiai," K. Brukovo "Mokslo didvyriai ir kankiniai" ir kt.

Kalbant apie tarybinę knygą Lietuvoje, kaipo apie tarybinės liaudies švietėją, negalima tylomis praeiti pro mūsų periodinę spaudą. Šių 1947 m. pradžioje Lietuvoje ėjo 10 respublikinių laikraščių su 401,000 egz. vienkartinio tiražo, 30 apskričių ir miestų laikraščių su 48,000 egz. vienkartinio tiražo ir 7 žurnalai su 48,000 egz. vienkartinio tiražo.

Iš šios trumpos apžvalgos matome, jog mūsų knygai ir iš viso mūsų spaudai yra suteiktos visos galimybės toliau plėstis ir klestėti.

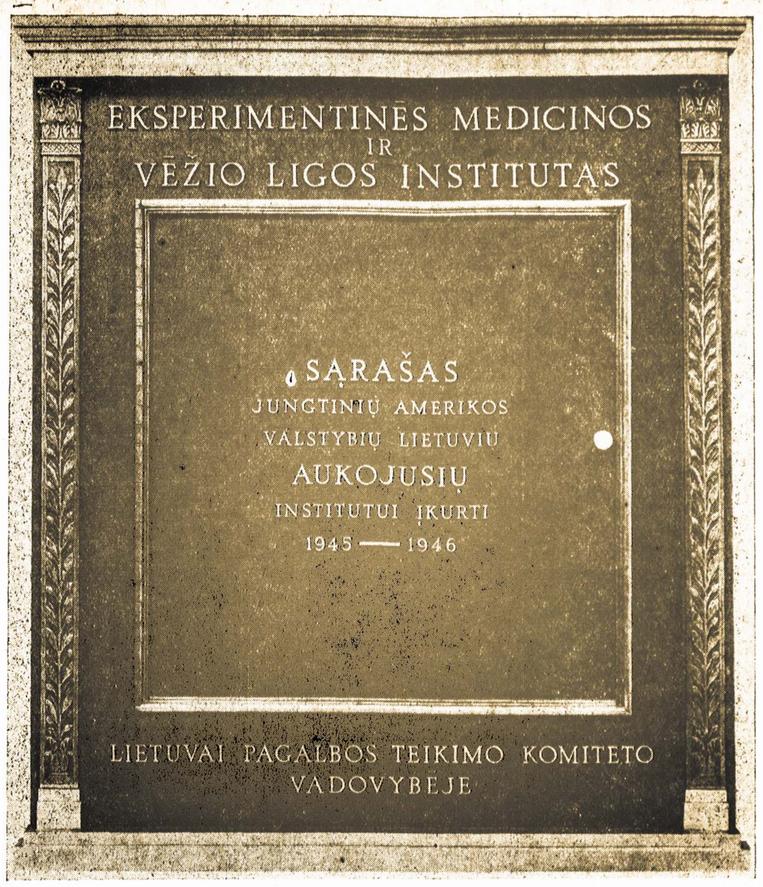

Čia nuotrauka bronzinės knygos, kurioje surašyta vardai ir pavardės visų Amerikos lietuvių, aukojusių nemažiau dvidešimt penkis dolerius Vilniaus Eksperimentinės Medicinos ir Vėžio Ligos Instituto įrengimui. Knyga susideda iš septynių puslapių,—šešiuose puslapiuose telpa sąrašas pavienių aukotojų, o septintam—organizacijų bei draugijų. Knyga pasiųsta į Vilnių, ir bus laikoma Institute, kur ją galės matyti visi Instituto lankytojai.

Visi daiktai, kurie buvo amerikiečių aukomis Institutui nupirkti, jau seniai pasiųsti į Vilnių. Netenka abejoti, jog Tarybų Lietuvos žmonės bus širdingai dėkingi amerikiečiams už šią gražią dovaną. Šis Institutas žymiai prisidės prie pakėlimo Lietuvos žmonių sveikatos lygio.

Čia yra bronzinė knyga pradaryta. Taip atrodo knygos puslapiai ir sąrašas aukotojų.

Iš Brazilijos Lietuvių Kolonijos

SENA GIESMĖ PO NAUJOMIS KAUKĖMIS

S. PAULO. — Šių metų pradžioje S. Paulyje pasirodė naujas lietuviškas laikraštpalaikis "Mūsų Lietuva." Dauguma lietuvių, nors ir ištroškę lietuviško spaudos žodžio, bet labai šaltai sutiko tiek Simo Bakšio "Žinių" pasirodymą praeitais metais, tiek ir "Mūsų Lietuvą," šiais metais. Nors laikraščių pavadinimai nauji, bet jų leidėjai jau seniai gerai žinomi Brazilijos lietuviams.

Vėl pakilus reakcijai Brazilijoje, darosi palankios sąlygos atsigavimui lietuviškų nacifašistų liekanoms: kun. P. Ragažinsko, brolių Matelionių, M. Tamaliūno ir B. Šukevičiaus leidžiamas pasirodė kitas, neva lietuviškas laikraštis S. Paulyje. Jau iš pirmojo numerio aiškiai matosi nacifašistinės ideologijos iltys, žvėriška neapykanta Tarybų Lietuvai ir pastogė tėvynės karo nusikaltėliams, atbėgusiems į Braziliją. Tai tąsa gestapininko kun. Armino (dabar Venacijus Ališas) redaguotos ir parapijonų pinigais leistos "Šviesos," tiktai dabar bandoma apkarstyti naujais žibučiais, tikslu apmulkinti skaitytojus.

Gestapininkui Ragažinskui ir lietuviškos korespondencijos cenzoriui A. Polišaičiui (šis su S. Paulo policijos sutikimu centriniame S. Paulo pašte cenzūruoja visą lietuvių korespondenciją ir didesnę jos dalį "nucenzūruoja" į savo maišą), nepatinka S. Bakšio siekiama "lietuvių vienybė," po "neutralumo" kauke, už tat šie nusprendė važiuoti tiesiog. Anot "M. L." įžanginio, esą, "negalima būti neutraliam šiandieninės Lietuvos atžvilgiu,' o "jungti visus lietuvius, drąsinti, skatinti už laisvos, nepriklausomos, demokratiniais pagrindais Lietuvos atstatymą."

Už kokią gi "laisvą, nepriklausomą, demokratiniais pagrindais Lietuvą" pasimojo Ragažinskas-Polišaitis ir Ko. "jungti, skatinti ir drąsinti lietuvius"? Netenka spėlioti. Tai jau gerai žinoma daugumai lietuvių. Per Ragažinsko-Polišaičio rudai juodus akinius žiūrint, "laisva, nepriklausoma, demokratiškais pagrindais" Lietuva buvo, kai Smetona su švogeriais, karininkais, dvarininkais, dvasininkais ir fabrikantais be pasigailėjimo engė tautą; geriausi tautos sūnūs puvo kalėjimuose; visiška tautos dauguma smilko užčiaupta burna, be pasigailėjimo buvo naikinama lietuvių brangios kultūrinės tradicijos.

Kada rudieji naciai užpuolė mūsų tėvynę, gaisro vėtra siautė po visą šalį, kraujo ir ašarų upėse paplukdė mūsų brolius ir seseris, tuomet kun. Arminas savo "Šviesoje" isteriškai šaukė, kad "Lietuva jau laisva!" Tiktai dabar ne vokiškiems naciams, o amerikoniškiems grobuoniams siūlo mūsų tėvynę Tarybų Lietuvą, kad atgavus algas! Štai tų ponų troškimai: "plačiai kalbama apie artėjantį amerikiečių su sovietais karą... žmonės karo laukia kaip išganymo... nebesinori daugiau klausti: kada bus karas? Juk karas eina."

Kokie žmonės laukia karo kaip išganymo? Tai ne žmonės, o visokių rūšių imperialistai, spekuliantai, kurie per karą kaip erkės tarpsta darbo žmonių krauju. Tame tarpe, žinoma, Ragažinskas, Polišaitis ir Ko. Dabar jie kalba apie demokratiją. Kodėl?

(Tąsa 5-tam puslp.)

Bridgewater, Mass.

Atminimui Jono Kalvelio

Kapų puošimo dienoje, gegužės 30, Pine Hill Kapinėse, West Bridgewater uždėta gyvų gėlių vainikas ant Jono Kalvelio kapo.

Velionis mirė 31 d. kovo, 1948 metais ir palaidotas 3 d. balandžio. Vainiko uždėjime iš artimų dalyvavo velionio žmona—Konstancija Kalvelienė, jo brolienė iš Lewiston, Me., jo artimi draugai ir draugės iš Bridgewater ir Montello.

Diena pasitaikė lietinga, bet nepaisant oro apžiūrėjome gražų naujos mados didelį paminklą, uždėjome ant jo kapo gėlių vainiką, kaipo pagarbą ir atminimą velionio prakilnių darbų, kuriuos jis nuveikė gerovei darbo žmonių ir visos demokratinės liaudies labui.

Velionis buvo žinomas ne vien vietos lietuvių tarpe, bet Lewistone, Chicagoje, Montelloj, No. Arlingtone ir kitur, kaipo veiklus ir nuoširdus darbuotojas. Velionis bendradarbiavo darbininkų dienraščiams —Laisvei ir Vilniai, nuoširdžiai juos platino, aukavo stambiai darbo žmonių reikalams, ir rūpinosi kas užims jo vietą darbininkiškų laikraščių platinime, kas platins Vilnies Kalendorių, knygas, brošiūras.

Jam sunkiai serkant, religijos šalininkai nedavė ramumo; ligoninėje lindo, įkalbinėjo savo "patarnavimus," taip, kad tas net kenkė jo sveika-

Jonas Kalvelis

tai, jis turėjo piktai juos nuo savęs pavaryti. Tai negražu iš kunigų pusės veik po prievarta grūsti savo "patarnavimą." Bet jie nepaiso, lenda ir tiek.

Velionio žmona Konstancija, suprasdama savo mylimo vyro troškimus, jo garbingai atminčiai aukoja po $50 dienraščiams Laisvei ir Vilniai ir pasižada tęsti savo vyro darbą, darbuotis darbininkų judėjime pagal išgalę, platinti ir remti darbininkų spaudą.

Po uždėjimo vainiko ant velionio Kalvelio kapo jo žmona užkvietė ant pietų. Susirinkusius gerai pavaišino. P. Baron (montelietis) ir St. Kirslis (bridgewaterietis) pasiūlė, kad pagerbimui velionio idėjų reikia paaukoti paramai trečiosios partijos, kuri kandidatu į prezidentus stato Henry Wallace ir kitus demokratinius žmones.

Priešingų tam nesirado, ant vietos buvo suaukota Progresyvės Partijos reikalams $30. Ačiu visiems už aukas.

Žolynas.

IŠVYKO Į SANATORIJAS GYDYTIS

Žemės Ūkio darbininkų profsąjungos Vilniaus apskrities komitetas šiomis dienomis pasiuntė 1 - 3 mėnesiams į Kaukazo ir Krymo sanatorijas nemokamai gydytis Jašiūnų tarybinio ūkio traktorininką Povilą Galicionį, Anovilio tarybinio ūkio darbininką Astaševičių ir daugelį kitų. Artimiausiu laiku dar viena grupė tarybinių ūkių ir MTS darbuotojų išvyks gydytis ir ilsėtis į Palangos, Birštono ir kitas vietines sanatorijas.

Ilja Erenburg

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48 —66— Vertė K. BARTKUS

Istorinė Apysaka

(Tąsa)

— Čemberlenas žada taiką dvidešimčiai metų...

—Na, apie dvidešimtį aš nesvajoju. Bet dešimt...

Liusjenas pažiūrėjo: šitam septyniasdešimt metų. Kuriam galui jam dešimties metų taika?... Jis murmtelėjo: "Be reikalo!" Senukas įsižeidęs ėmė mirksėti. Liusjenas pakilo, nusižiovavo. Kas jam veikti?... Ir staiga jis atsiminė pinigus. Naktis atrodė kaip sapnas. Su nepasitikėjimu jis pačiupinėjo kišenę: gurgžda... Tuomet jis pasuko pas anglišką siuvėją Piramidžių gatvėj: jis užsisakysiąs žalią kostiumą iš šotlandiško homspano.

17

Po ilgos pertraukos Deniza gavo Mišo laišką.

"Brangioji Deniza!

Aš du kartu rašiau tau iš čia, bet bijau, kad laiškai nepasiekė tavęs — vieną kartą sudegino pašto sunkvežimį, antrą pasiunčiau per rankas — važiavo vienas draugas, serbas, kalba, kad jis buvęs sučiuptas Serbere. O mums tuo laiku buvo karšta. Kur jau ten laišką rašyti! Dabar mes ilsimės dešimt kilometrų nuo fronto. Rytą atgabeno vandens, mes nusiprausėm ir džiaugiamės. Tik vargas su tabaku: kartais naktį iš proto eini — taip noris rūkyti. Jei galima, atsiųsk — tai bus visiems mūsiškiams.

Vakar mes vėl atmušėm fašistų ataką — aštuonioliktąją iš eilės. Nuo to laiko, kai mes perėjom Ebrą, jie nenurimsta. Suprantama — bijosi dėl savo komunikacijų. Kuomet nors aš tau papasakosiu, kaip mes persikėlėm. Upė labai srauni, visur sūkuriai, aš tokių upių pas mus nemačiau. Ėjome naktį. Ispanai — narsuoliai! Nepalyginti su tuo, ką mes radome, kai atvykom. Tuomet irgi buvo puikių vyrukų, bet nieko jie nemokėjo, pietums pasitraukdavo iš pozicijų, netvarka buvo neapsakoma, visur knibždėjo išdavikai. Dabar tikra armija. O dvasia liko ta pati. Kai mes ėmėm Flisą, užtraukėm "Internacionalą." O jie pritarė ispaniškai, smogė iš kairės. Vis tai kaimo jaunimas.

Ko tiktai nemėgino fašistai, kad mus išmuštų! Lakūnai — vokiečiai, jie Ebre visas žuvis išnaikino. Aš neseniai buvau ten — užtroškusios žuvys plūduriuoja. Tačiau pontonininkai, visi rinktiniai, dirba bombarduojant. O mes septynias savaites gynėme aukštumą 544. Kiekvieną dieną atskrisdavo jų bombonešiai. Mes juos "kalakutais" vadinam. Numesdavo tonas bombų. Paskui — artilerija. Vakar jie nusprendė, kad mūsų nė vieno gyvo nebeliko; iš tikrųjų vakar dieną mes netekome tiktai keturių. Gaila Karpino! Puikus buvo vaikinas, monteris iš Tulūzos, linksmuolis. Mes kartą suruošėme vakarėlį ispanų gyventojams; jis rodė, kaip dainininkė atlieka Lakme arijų; visi prisižvengėm. Drąsus buvo: grįždamas iš žvalgybos, tris italus parsivarė. Ataką jie pradėjo baigiantis dienai, saulė jau leidosi. Peizažas čia ypatingas, panašus į pieštą mėnulį su krateriais, nė medelio, žemė išversta. Prieš ataką — dvi valandas uraganiška ugnis. Įdomu, kiek jie ten baterijų turi! Mes jiems leidome prieiti per šimtą metrų, paskui — kulkosvaidžiais. Nusirito atgal, ir dar kaip! Sužeidė belgą Peletje. Aš jį perrišu, o jis šaukia: "Atmušėte? Ot gerai!"

Matai, mūsų nuotaika nebloga. Nors visi, aišku, baisiai pavargę. Be to, kaip aš tau sakiau, nėra rūkalų. Bet tai nesvarbu. Svarbiausia — laikomės. Dėl to jie nepasuko prie Valensijos. Jėgos jų didelės. Aviacijos — prieš mūsų vieną — dešimt. Mes savo kailiu jaučiam, kas tas "nesikišimas." Mūsiškiai dažnai mini Bliumą ir Viarą, netgi keikiasi: "och, tu, viaras!..." Pėstininkų taip pat turi daug ir jie geri, ne vien makaroninininkai, kaip tie Gvadalachara, bet marokiečiai ir navariečių dalys. Bet vis dėlto aš manau, kad mes išsilaikysim. Tik va paskutiniu laiku mūsiškiai nusiminė. Tai per jus. Baisu paimti laikraštį į rankas: vėl kokia nors kapituliacija. Ispanai į mus iš aukšto žiūri: kas per tautą jūsų? Ir jie savaip teisūs. Tačiau dabar, aš manau, viskas pasikeis. Toliau ir trauktis nėra kur. Šiandien radijas pranešė apie dalinę mobilizaciją. Mūsiškiai pagyvėjo. Turės ir radikalai prisipažinti, kad mes čia kaujamės dėl Prancūzijos.

Laišką įteiks geras draugas. Tu jį priglausk — tai žmogus be šeimos ir be giminių. Jis tau papasakos apie mūsų gyvenimą, apie karines operacijas. O ko nepasakys, suvok pati. Ar supranti, apie ką kalbu? Viską prisimenu ir dažnai matau, kaip tu grįžti namo; tuomet buvo rūkas... Vienu žodžiu, suprantama. Aš net negalvojau, kad tai gali būti taip stipru. O išreikšti sunku, ypač laiške. Lieka tiktai pasakyti, kad tikiu mūsų greitu pasimatymu ir stipriai, stipriai bučiuoju.

Liukas Mišo."

Deniza atsakė tą patį vakarą:

"Paryžius, spalio mėn. 4 d.

Brangus Mišo!

Kaip aš apsidžiaugiau tavo laišku! Neslėpsiu — visą šį laiką aš labai jaudinaus dėl tavęs. Mane palaikė kažkoks neaiškus tikėjimas tavo laiminga žvaigžde, tavąja ir manąja. Draugas, kuris atvežė laišką, daug pasakojo apie tave. Jis iš karto suprato, kaip man svarbi kiekviena smulkmeną. Jis simpatiškas ir drąsus.

Pasakysiu tiesiai, Mišo, aš tau pavydžiu. Kokia tai laimė kovoti — tiesiai, atvirai, kiekvieną valandą rizikuoti savo gyvybe, būti apsuptam dorų, drąsių žmonių, jausti visą jų draugiškumo šilimą! Čia dažnai kalbama, kad Ispanijos likimas nuspręstas, kad tolimesnis priešinimasis beprasmiškas. Tai netiesa. Kol nors vienas žmogus laiko šautuvą, niekas dar nenuspręsta ir nepralošta.

Man sunku rašyti tau apie vietinius įvykius. Mes dūstame nuo niekšysčių, bailumo, melo. Prieš Miuncheno susitarimą mūsiškiai tikėjo, kad bus atsispirta. Paryžiuje buvo statybos darbininkų streikas. Jį nutraukė prieš keturias dienas iki Miuncheno — toks buvo darbininkų patriotizmas. O pasirodė, kad viskas buvo Daladje, mano tėvo ir visos kompanijos šachmatų ėjimas. Jeigu tu būtum matęs, kaip jie gąsdino gyventojus ir organizavo paniką!...

Per dvi dienas viskas pasikeitė. Dabar, jeigu jie ir panorės kariauti, nieko neišeis. Jie džiaugiasi, kad susmuko Liaudies frontas, gi iš tikrųjų susmuko Prancūzija. Džiūgauja: švenčia laimėjimą, ruošia balius, dargi triumfalines vaikštynes. Aš vakar Didžiusiuose Bulvaruose mačiau vokiečių vėliavą su svastika. Šlykštu! Flandenas pasiuntė Hitleriui sveikinimo telegramą. Perskaičiusi tavo laišką, prisiminiau juokingą smulkmeną. Tu rašai apie draugą, kuris imitavo Lakme. Mūsų inžinierius man pasakojo, kad jis matęs Lakme "Komiko operoje," ten dainininkė įterpusi nuo savęs į ariją: "O, kaip aš noriu pabučiuoti Čemberleną!", ir jai pakėlę ovacijas. Tu supranti, kiek niekšybės ir paikumo?

Darbininkai įpykę. Partijos įtaka auga kas savaitė. Šiandien mūsų fabrike buvo susirinkimas. Nutarėme atsisakyti antvalandžių — mūsų kuopelės pasiūlymas. K r a š t e p a k a n k a m a i b e d a r b i ų. Kadangi mūsų fabrikas karinis, mes ligi paskutinės valandos neprotestavome. Bet dabar aišku, kad kalba eina ne apie Prancūzijos gynimą. Dešiniųjų laikraščiuose pasirodė straipsniai apie Ukrainą, netgi žemėlapiai. Aš nesistebėsiu, sužinojusi, kad jie rengiasi kartu su vokiečiais žygiui prieš Tarybų Sąjungą: čia tai visi pacifistai tuojau pasidarys karininkais!

Ryšy su tuo pradėjo persekioti mūsų partiją. Eina gandai, jog mano tėvas norįs, kad ji būtų uždaryta. Mes tam — pasiruošę, yra skeletas, kuris galės tęsti darbą pogrindy.

Pagaliau paskutinė niekšybė: Legre vakar man pasakė, kad jie norį internacionalinių brigadų kovotojus paskelbti dezertyrais, prikibdami dėl to, kad jūs neatvykote į mobilizacijos punktus. Tai kraštutinis cinizmas: dezertyrai tie, kurie kaltina dezertyravimu kovotojus, dvejus metus besikaujančius fronte!

(Bus daugiau)

Detroit, Mich.

Perkeitimas Laiko Susirinkimui LLD 52 Kp.

Kaip ir visados, vasaros laiku Literatūros kuopos susirinkimo laikas perkeičiamas. Mat, nedėldieniais po piet nebelaikoma, nes visi daugumoj turi visokius išvažiavimus prie ežerų.

Šį sykį, vietoj nedėldienio ryto, kaip pirmiau būdavo, perkeistas laikas likosi į **trečią penktadienio vakarą.** Tas padaryta todėl, kad moterys nusiskundžia, kad negali taip anksti iš ryto nedėldieniais dalyvauti susirinkime.

Taigi, šį sykį pabandysime penktadienio vakarais — 7:30 val., tai nei moterys neras priežasties protestuoti.

Su pirma diena liepos mėn. pasibaigia vajus naujų narių. Mažai laiko beliko, gal bus dar proga nekuriems savo pažįstamus įrašyti ir galės priduoti liepos mėnesio susirinkime.

Narės ir nariai iškalno prieš susirinkimą pamąstykite apie padarymą kokio išvažiavimo arba pikniko kur ir ant susirinkimo galėsite tai nutarti. Tas mūsų kuopai reikalinga.

★ ★ ★

Didinkime Civil Rights Kongresą

Michigan valstijos dalis Civil Rights Kongreso nusistatė padidinti savo spėkų eiles atsišaukdama į visus sveikai protaujančius.

Iki šiol daugumoj CRC susidėdavo iš atstovų iš visokių organizacijų, taip lygiai kaip ir pavienių ypatų.

Šiame laike nacionalis suvažiavimas valdybos nutarė, sekant reakcijai, kad neatbūtinai randasi reikalas budavoti CRC padarant kuo daugiausiai pastangos į atskirų narių įrašymą.

Priežastis tame, kad dar nekurie svarbūs dalykai, kurie reikalauja greito veikimo, palieka užtraukiami, kol organizacijų susirinkimai atsibūna.

Čia kaip tik pasirodė reikalas, kad kilusiuose klausimuose reikalingas greitas veikimas, kas galima tik atlikti turint didumoj pavienius narius, kurie momentaliai duodami žinoti, gali paimti kuogreičiausiai veikmę.

Michigan valstijoj CRC kaip jis dabar žinomas po visas Suv. Valstijas jau gyvuoja per 13 metų ir praeityje buvo žinomas kaip Civil Rights Federation.

Daug apgynė darbo klesos žmonių prieš visokius neteisingus reakcijos užpuolimus.

Per pastangas Civil Rights Congreso buvo iškelta veikmė prieš K.K.K., Black Legion, kurie turėjo į kalėjimą atsidurti už savo šunystes.

Pastaruoju laiku visiems žinomas Callahou Act likosi paneigtas, kuris yra lygus Mundt-Nixon biliui kongrese.

Visokie brutališki policijos užpuolimai ant darbo klasės žmonių liekasi nepraleidžiami ir griežti žygiai yra imami, kad tą sulaikyti.

Taip reakcijai siaučiant atsiranda daug ir greito darbo, sykiu ir reikalinga greito veikimo, kame ir yra reikalas didinti nariais CRC.

Lietuviai gali kreiptis prie J. Danta, 7438 American, Detroit 10, Mich. Phone Texas 4-2698 visuose reikaluose CRC.

Norite liktis nariais, tai pamatykite jį arba kituose klausimuose surištuose su civilėm teisėm darbo klasės.

Duoklės į metus pagal išgalę nuo 1 dol. ir daugiau.

Arba kreipkitės tiesiog, jeigu paranku, į Civil Rights Congress, 138 Cadilac Sq., Detroit 26, Mich. Phone Cadilac 6278. **D.**

KELNINIAI PLĖŠIKAI PAGROBĖ $2,500.

Chicago. — Du ginkluoti plėšikai užklupo 7 lošiančius iš pinigų vyrus, pagrobė $2,500, numovė kozyrninkams kelines, susėdo į automobilį ir nupleškėjo savais keliais, palikdami lošikus be reikalingiausios v y r i š k ų drabužių dalies.

Washington. — Senato komitetas užgyrė sušvelnintą bilių prieš negrų linčiavimą. Senatoriai iš pietinių valstijų buriasi ir šį bilių užmušti.

WORCESTER, MASS.

METINIS PIKNIKAS

RENGIA LDS 1-MA APSKRITIS

Birželio 20 June

OLYMPIA PARKE

68 S. Quinsigman Ave. Shrewsbury, Mass.

Kalbės LDS Centro sekretorius, JONAS SIURBA

Dainuos: Worcesterio Aido mišrus Choras Vadovybėje NORMOS ČEPONAITĖS

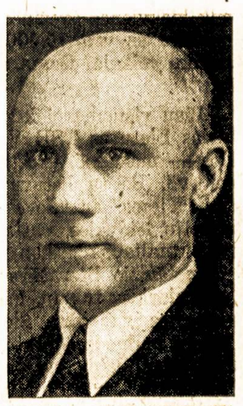

Norma Čeponaitė — Jonas Siurba

Šis LDS 1-mos Apskrities piknikas yra išvakarėse 8-jo Seimo, kuris įvyks Cleveland, Ohio; kuopos jau turės išrinkusios delegatus, aišku kad jie dalyvaus piknike, taipgi bus daug svečių iš įvairių miestų, tad gražaus malonaus susitikimo ir interesingų pasikalbėjimų įgysime.

Kviečiame visus senus ir jaunus dalyvauti. KOMITETAS.

IDEALIŠKA VIETA VAKACIJOMS

Geram poilsiui praleiskite savo vakacijas ant moderniškos farmos, su visais patogumais, aukštai ant kalno, 2½ valandų iš New York miesto.

KAINA $35 Į SAVAITĘ

Puikiausias valgis, didelis, oringas kambarys, arti maudynių.

Mrs. Nellie Dauenhauer

R.F.D. 1, Box 325, Stone Ridge, N. Y.

Telefonas High Falls 3185

Kelrodis: Short line bus iš Dixie Hotel, 8th Ave. ir W. 42nd St. Išlipkite Rosendale. Arba imkite laivą nuo W. 42nd St. ir išlipkite Kingston Point.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

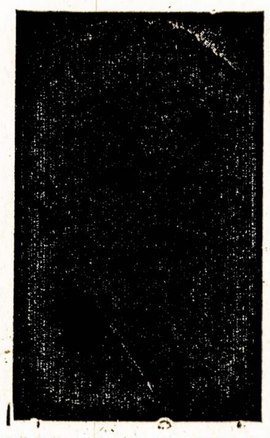

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE

Valgykite Pietus pas

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR

426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.

PIETŪS 60c.	VAKARIENĖ 85c
Iš 5-ių patrovų	Iš 7-ių patrovų

VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ

8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio $1.60

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogu ir malonu. Mandagus patarnavimas.

Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaišinimas bei parė. Prašome užeiti pasilinksminti. Nesigailėsite.

Salę išnuomuojame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Žemos kainos už viską.

Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

RONKONKOMA 8634

TELEPHONE STAGG 2-5048

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdesio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

ELIZABETH, N. J.

Nelaimės Fabrikuose ir Būsimi Balsavimai

Kapitalistų godumas pastato darbo žmonių gyvastį į pavojų. Ne vien, kad fabrikantai nenori pakelti centą, kitą į valandą darbininkui už sunkų darbą, kad jis gražiau galėtų apsirengti, sočiau pavalgyti su savo šeima, žmoniškiau gyventi, bet ir fabrike mašinas laiko tokioj padėtyj, kad jos dažnai sužeidžia darbininkus, sąlygas tokias, kad nelaimė seka nelaimę.

Štai, neseniai chemikaliame fabrike Koppers Coke įvyko sprogimas, kur penkis darbininkus užmušė ir daug sužeidė. Kitas panašus sprogimas atsitiko chemikališkame fabrike Montrose Plant, kur žuvo John Stuka.

Panašių nelaimių atsitinka kiekviename didesniame mieste, kiekvienoj didesnėj dirbtuvėj. Daugelį jų būtų galima išvengti, jeigu fabrikantai kreiptų atydos į žmonių gyvastį. Bet kas jiems? John Stuka žuvo, jo vietoj bus kitas darbininkas!

Nebūtų daug nelaimių, jeigu vyriausybė geriau prižiūrėtų fabrikantus. Bet kas ta vyriausybė? Kas kongresmanai, senatoriai, ar ne turčiai? Ar jie patys neturi savų fabrikų? Taip, jie didelėje didžiumoje yra fabrikantai, turčiai, prisipirkę visokių išdirbysčių akcijų.

Na, jeigu darbininkams bus mokama daugiau algos, tai akcijos neš mažesnį pelną, arba jeigu fabrike bus įvesta pataisymai, įrengimai žmogaus-darbininko apsaugojimui nuo sužeidimo arba net mirties, tai tas vėl reikalaus pinigų. Ar galima laukti tokių žygių iš kongresmanų, senatorių ir kitų viršininkų, kurie patys yra turčiai, fabrikantai, akcijų savininkai? Suprantama, kad ne!

Štai ir dėl eksplozijos Kopper Coke ir Montrose Plant fabrikuose tyli kongresmanai ir senatoriai republikonai ir demokratai, tyli ir tų partijų kandidatai būsimuose rinkimuose.

Kas prabilo, kas atsiliepė? Tik Henry Wallace šalininkai, tik New Jersey Valstijos Wallace for President Komitetas. Jis išleido apgailestavimą. Jis pareiškė, tarpe kitko:

"Reikalaukime iš Valstybės Darbo Departmento, kad priverstų fabrikantus sudaryti tokias sąlygas, kad darbininkas, eidamas į darbą, galėtų palikti savo žmoną ir vaikus pasitikėjime, kad vakare jis sugrįš sveikas ir gyvas. Dabar jeinant į minimus fabrikus matome daug gražių pareiškimų apie apsaugą darbininkų prie darbo, bet tikrumoje mažai kas padaryta, kad ta apsauga būtų.

"Kada nelaimė atsitinka, tai fabrikantai išgalvoja viską ir galų gale paskelbia kaltais tuos darbininkus, kurie atsidūrė nelaimėje... Gi visi mato, kad baisi paskuba, mašinų netvarka, neapsaugojimas veda prie tų nelaimių."

Ir John Stuka, kuris dirbo daug metų pas Montrose Plant, Newarke, paliko dideliame nuliūdime žmoną ir du jaunus vaikus. Jis buvo unijos veikėjas, lokalo prezidentas.

Vien ši katastrofa ir linkui jos atsinešimas parodo, kad visi darbininkai, jų žmonos ateinančiais balsavimais, kurie įvyks 2 d. lapkričio, privalo balsuoti už Progressive Party, Henry Wallace šalininkus. Išrinkime Henry Wallace į prezidentus, jeigu norime grąžinti velionio Roosevelto gerbūvį Amerikoje ir taiką pasaulyj. Išrinkime Progressive Party kandidatus į kongresą, senatą, kitas valdvietes, kurie rūpinasi liaudies gerove.

L. Rep.

Prezidentas Trumanas susitinka su savo pasekėjais Cheyenne, Wyoming, viename iš savo sustojimo punktų šioje kelionėje. Savo gastrolę jis pavadino nepolitine. Stebėtojai sako, jog tai pasisveikinimų ir vaikų bučiavimų gastrolė. Tai ypatybė politikierių, mažai teturinčių ko svarbesnio atlikti. Tūkstančiai tokių kūdikių, kartu su tėvais, tebėra benamiais. Trumano demokratų partijos atstovai kongrese nesirūpina suteikti jiems pastogės, tačiau prezidentas nekovoja prieš tuos savo partijos žmones. Šiame kongrese tik grupelė demokratų skyrėsi nuo republikonų. Didžiuma balsavo priešliaudiškai.

PRANEŠIMAI

SHAFT, PA.

SLA 199 kp. rengia pikniką, birželio 20 d. Swank's Grove, Brandonville. Kviečiame lietuvius dalyvauti, praleisti gražiai laiką tyrame ore. — Rengėjai. (142-143)

PHILADELPHIA, PA.

Moterų klubo susirinkimas įvyks birželio 19 d., 7 v. v., 735 Fairmount Ave. Draugės visos dalyvaukite. — Sekr. Mattes. (142-143)

NEWARK, N. J.

Sietyno Choras važiuoja busais į Laisvės pikniką, liepos 4 d., Klasčiaus Parke, Maspeth, N. Y. Busai išeis nuo Lietuvių salės, 180 New York Ave., 12:30 val. dieną. Kelionė į abi pusi bus apie $1.35 asmeniui. Todėl visi galite važiuoti ir linksmai ten praleisime laiką. — Choro kom. (142-143)

MAHANOY CITY, PA.

LDS 104 kp. rengia pikniką 27 d. birželio, pas S. Kuržinską, sode. Pradžia nuo pietų ir tęsis iki vėlai vakaro. Mūsų kuopai prisieina gana tankiai susidurti su visokiomis aukomis ir jau iždas ištuštėjo, dėlto mes ir rengiame šį pikniką, kad sutikus mūsų išlaidas. Vieta visiems gerai žinoma ir privažiavimas neblogas. Turėsime skanių valgymų ir gėrimų. Linksmai praleisime laiką. — Komisija. (141-142)

ROCHESTER, N. Y.

Gedemino Dr-stės metinis piknikas įvyks birželio 19 d., savoje salėje, 575 Joseph Ave. Visi Gedemino Dr-stės nariai privalo dalyvauti, nes vistiek turės užsimokėti 50c, kad ir neateis. Kviečiami visi vietiniai lietuviai dalyvauti ir draugus atsivesti. Bus skanių valgių, saldžių gėrimų ir gera muzika, visi galės pasišokti ir pasilinksminti. Pradžia 1-mą val. dieną. — Kviečia Kom. (141-142)

SHENANDOAH, PA.

Dienraščio Laisvės paramai piknikas įvyks 1 d. rugpjūčio (Aug.) Bus Brandonville, Pa. Fire Co. Grove. Visos apylinkės organizacijų prašome tą dieną nieko nerengti ir kviečiame jų narius dalyvauti šiame piknike. Patariame apylinkės miestouse organizuotis į grupes ir mašinom atvykti į šį pikniką. Visi rūpinkimės, kad piknikas pavyktų, kad suteiktume reikalingos paramos savo dienraščiui. — Rengėjai. (141-142)

HARRISON-KEARNY, N. J.

Busas į Laisvės pikniką, kuris įvyks liepos 4 d., Brooklyne, išeis nuo 4th St. ir Davis St., Harrisone. Busas čia bus kaip 10:30 v. ryto; buso tikieto kaina $1.40. Tikietus gaukite pas sekamus draugus: Jonas Degutis, 21 John St., Kearny, N. J., J. Marcinkevičius, 111 John St., Kearny, N. J. ir P. Maršonis, 21 Davis St., Harrison, N. J. Prašome nesivėluoti, nes busas tik vienas išeis. — Kom. (141-142)

PHILADELPHIA, PA.

Į Laisvės pikniką, kuris įvyks 4 d. liepos, Brooklyne vyksta busas, užsiregistruoti galima pas: P. Pilėną, 538 No. 12th St., M. Šapranauskienę, 1227 No. 11th St., A. Galkus, 1127 Green St. Taipgi galite kreiptis pas Smitienę, Siaulinskienę ir Budzinską. Kelionė į abi pusi $3.50. — Kom. (141-142)

DETROIT, MICH.

Kad būtų visiems žinoma, tai šiuomi pranešame visiems LDD 52 kp. nariams, kad dėl priežasties vasaros, susirinkimo laikas likosi pakeistas. Sekantis susirinkimas įvyks birželio 18 d., 7:30 v. v., Draugijų Salėje, 4097 Porter. — Valdyba. (141-142)

Montreal, Canada

Ligoniai

Serga Magdalena Kleizienė. Ligonė randasi namuose, 2416 Letourneux St.

★ ★ ★

Pasimirė

Birželio 3 d., pasimirė Jonas Rugienius, sulaukęs 67 metų amžiaus. J. Rugienius buvo vedęs pirmą žmoną Marę Sinkiūtę. Pora metų atgal apsivedė M. Vaitkuvienę. Palaidotas birželio 7 d. Cote des Neige kapinėse.

★ ★ ★

Nepakęsdama Kančių, Atėmė Sau Gyvybę

Gegužės 31 d. rasta pasikorusi savo namuose, toilete, Magdalena Dagelienė, 50 metų amžiaus.

M. Dagelienė apie porą metų sirgėnėjo. Daktarai pripažino, kad galvoje auga navikas ir patarė daryti operaciją. Velionė, iš karto, netaip jau blogai jautėsi ir daktarams nepatikėjo. Kada pradėjo daugiau sirgėnėti, buvo nuvežta į Victoria ligoninę, bet išsigandusi pabėgo. Kuris laikas atgal, tapo suparalyžiuota ir liga sunkiai ją kankino, negalėjo valgyti ir turėjo didelius skausmus. Dar kartą buvo nuvežta į ligoninę, bet buvo jau per vėlu ir daktarai atsisakė daryti operaciją. Matydama, kad nebėra vilties, nutarė pagreitinti savo gyvybės siūlo galą.

Kada vyras buvo išėjęs į darbą, dukterį išsiuntė į krautuvę nusipirkti juodą suknelę, o pati sukaupus paskutines jėgas, nučiuožusi į toiletą užsinėrė sau kilpą ant kaklo. Ir taip užbaigė savo kančias.

Velionė buvo ramaus būdo moteris ir atvykusi į Kanadą 1926 metais visą laiką gyveno Montreale. Priklausė prie Sūnų ir Dukterų pašalpinės draugijos ir Vytauto kliubo. Ji mėgo lankytis į parengimus ir nesišalino nė nuo Literatūros Draugijos parengimų. Kilimo yra iš Lietuvos, Kauno apskr., Garliavos valsč., Jonučių kaimo.

Į pakasynas atsilankė daugelis lietuvių ir buvo sunešta daug gėlių vainikų. Tapo palaidota birželio 3 d., Cote des Neige kapinėse. Paliko nuliūdime vyrą Andrių, dukterį Kazimierą 20 metų ir sūnų Juozą 14 metų.

Lai būna lengva Kanados žemė ilsėtis po sunkių gyvenimo vargų. N.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS ITALIJOJ

Florencija, Italija.— Žemės drebėjimas San Sepolcro miestelyje sugriovė bei apardė 92 nuošimčius namų, užmušė 1 mergaitę ir sunkiai sužeidė 6 kitus asmenis.

IŠ BRAZILIJOS

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

Todėl, kad demokratinės jėgos visame pasaulyje avansuoja; todėl, kad visiška dauguma lietuvių yra demokratai 2—**Brazilijos lietuvių kolonija** ir didžiuojasi Tarybų Lietuva, kuri atsistojo į platų sparčios pirmynžangos kelią kartu su visomis taiką mylinčiomis tautomis. Ir niekas geriau negali įrodyti apie Ragažinsko, Polišaičio, Bakšio "demokratinių pagrindų" kokybę, kaip 20-ties metų sanpuališkų lietuvių aukų paliūdijimas:

1) Dėka smetoniškiems konsulams ir kunigams ištremta virš 30 lietuvių, kurių tarpe 3 moterys; dešimtys motinų su mažučiais, palikusios be duonpelnio, įpuolė į didelį vargą ir skurdą. 2) Šimtai lietuvių melagingai konsulų ir kunigų apkaltinti kalėjo žiauriuose Brazilijos kalėjimuose ir salose. 3) Tiktai S. Paulo mieste 3 lietuviškos kultūrinės organizacijos sudaužytos ir jų turtas sunaikintas. 4) Polišaičio dėka lietuvis jaunuolis Albertas Grimža jau 10 metų kankinamas Portugalijos Cabo Verde salose, Tarrafal baisiame kalėjime, ir gal jau žuvo, nes jo motina negauna jokių žinių. 5) Dėka Ragažinskui-Polišaičiui, randasi kalėjime ir paskirti ištrėmimui 10 lietuvių, kurių tarpe 3 moterys; pastaruoju laiku Brazilijos policija medžioja lietuvius, o Ragažinskas - Polišaitis tarnauja tos medžioklės šunimis. Tai toks, bendrai ir paviršutiniai pažvelgus, tų ponų "demokratinių pagrindų" paliūdijimas.

Be abejonės, mūsų tautiečiai tokius šlamštlapius, kaip "Žinios," "Mūsų Lietuva," sutinka kaip biaurią lietuvių tautos priešų propagandą.

(Iš "Darbo")

Ruošiami Nauji Kadrai Žemės Ūkiui

Šiomis dienomis Karmėlavos žemės ūkio mechanizacijos mokykla išleido 38 naujus traktorininkus, kurie jau išvyko į paskyrimo vietas.

Balandžio mėnesį mechanizacijos mokyklos respublikos žemės ūkiui davė 200 traktorininkų. 400 jaunų traktorininkų baigs mokslą prie MTS. Iš viso šiuo metu žemės ūkio mechanizacijos mokyklose ir MTS organizuotuose kursuose apmokomi daugiau kaip 600 traktorininkų ir apie 100 mechanikų, šoferių ir t.t.

Detroit. — Pakelta alga 17,000 Hudson auto. darbininkų po 13 centų valandai. Dabar eina derybos su Fordu dėl algos pakėlimo.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

NAUJI F. ENGELSO VEIKALŲ LEIDINIAI

VILNIUS. — Valstybinė politinės literatūros leidykla išleido naują F. Engelso veikalo "Anti-Diuringas" leidimą. Visas jo tekstas naujai patikrintas ir išverstas. "Politinės ekonomijos" skyriaus dešimtasis poskyris, parašytas Markso, suderintas su rankraščio foto nuotrauka, laikoma Markso-Engelso-Lenino institute. Tos "Anti-Diuringo" vietos, kurias citavo Leninas, įtrauktos į tekstą Lenino vertimu.

Šiame leidime pirmą kartą rusų kalba skelbiami Engelso straipsnis "Pėstininkų taktika ir jos medžiaginiai pagrindai" ir kai kurios naujos vietos iš skyriaus "Iš paruošiamųjų 'Anti-Diuringo' darbų."

Išėjo iš spaudos taip pat kitas F. Engelso veikalas "Gamtos dialektika." Šio leidimo tekstas patikrintas iš rankraščio foto nuotraukos.

Kiekvienos knygos tiražas—200,000 egzempliorių.

★ ★ ★

KNYGYNŲ DARBUOTOJŲ PASITARIMAS

Vilniuje įvyko respublikinis knygynų darbuotojų pasitarimas. Pranešimą apie knygynų tinklo darbą padarė knygų Prekybos Tresto valdytojas Bangaitis. Savo kalboje jis pareiškė, kad tarybinės knygos paskleidimo masėse darbą knygynai atlieka kas kart sėkmingiau ir, pavyzdžiui, pernai apyvarta buvo 23½ milijono rublių didesnė negu 1946 metais. Nemaža knygynų, jų tarpe Kėdainių, Jurbarko, Tauragės ir kiti, parodo nemaža iniciatyvos platindami knygą: rengia išvykas į kaimo vietoves, steigia kioskus, populiarina naujuosius leidinius.

Per pasitarimą iškilo ir blogas eilės knygynų darbas: sustingimas, iniciatyvos stoka, siaura darbo apimtis. Alytaus (vedėjas J. Želionis), Švenčionių (K. Garbauskas), Mažeikių (A. Stonis) ir kitų knygynų lentynose dėl to užsiguli daugybė knygų.

Per pasitarimą buvo padaryta nemaža priekaištų knygų leidykloms: daugelis leidinių yra palyginti per brangūs, dažnai pasitaiko niekalo, blogai subrošiūruotų knygų.

Pasitarimo dalyviai įsiparcigojo išplėsti savo darbo apimtį, siekti, kad kuo daugiau knygų paplistų skaitytojų tarpe.

JAPONIJOS KARALIUI KELIAMA ALGA

Tokio. — Palociaus iždininkai vienbalsiai nutarė pakelti karaliui Hirohitui algą iki 400 tūkstančių dolerių (20 milionų jenų) per metus, tai yra, pustrečio karto tiek, kaip jis iki šiol gaudavo.

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS - MOTERYS
PATYRUSIOS — REIKIA TUOJAU
Siuvimui ant reguliarių mašinų—prosyti, apsiūti padelkas ir guzikam kilpas. Išarpuoti ir padaryti siūles. Aplenkimui ir rankom siuvimui.
PRIE MISSES IR JAUNŲ MERGINŲ SUKNELIŲ
5 DIENŲ SAVAITĖ — APSKRITŲ METŲ DARBAS
Gero darbo sąlygos. Nauja Dirbtuvė
Kreipkitės
THE RUTLEY MFG. CORP.
1626 CEDAR AVENUE, SCRANTON, PA.
(144)

SECRETARY TO SALES MANAGER
Industrial Sales Experience Preferred
5 Day. $42.50 start
Good opportunity
KURT VERSEN CO.
4 SLOCUM AVE. ENGLEWOOD, N. J.

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

REIKALINGI VYRAI
su patyrimu busų vairavimui
GERA ALGA. NUOLATINIS DARBAS
Kreipkitės
ROCKLAND COACHES, Inc.
122 CENTRAL AVE.
SPRING VALLEY, N. Y.
ar HILL BUS CO.
126 North Washington Ave., Bergenfield, N. J.
(147)

AUTOMOBILIŲ VIRŠAM IR FENDERIAM VYRAI
Turi būt geri maliavotojai
Vientik Patyrę.
Švari dirbtuvė. Gera Alga
BRUNNER BROS. BUICK
63-01 METROPOLITAN AVE.
Arti Fresh Pond Road
RIDGEWOOD, N. Y.
(144)

MALE and FEMALE
VYRAI ir MOTERYS

AUDĖJAI
prie vienos šaudyklės Jaquards
ANTRAM ŠIFTUI
Nuo 3:30 iki 12 P. M.
Taipgi
TWISTER
susipažinę su Jaquard Įrengimais
GERA ALGA. NUOLATINIS DARBAS
Kreipkitės Vientik patyrę
FAIRHURST JAQUARD MILL
543 EAST 18TH STREET,
PATERSON, N. J.
(142)

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5172

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilnjuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

BAR & GRILL
LIETUVIŠKA ALUDĖ
DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS
Kanados Black Horse Ale
Joseph Zeidat, Jr.
411 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Egzaminuojam Akis,
Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Vartotojų Grupės Stoja Liūdyti Prieš Kėlimą Pieno Kainų

Praėjusį pirmadienį prasidėjęs viešasis nagrinėjimas leisti ar neleisti dar pakelti pieno kainas užsitęsė dėlei skaitlingų vartotojų organizacijų stojimo protestuoti prieš kėlimą.

Pirmadienį posėdis įvyko Hotel Commodore, o antradienį—Hotel Roosevelt.

Antradienį liūdijęs Miesto Tarybos narys darbietis Eugene P. Connolly ir kiti prispyrė pienu prekiaujančių firmų atstovą dr. E. E. Vial pripažinti, kad pakėlus pieno kainas biednuomenė suvartos mažiau pieno. Vartojimas pieno ir dabar jau sumažėjo, kadangi nuo OPA laikų pieno kainos jau buvo keltos kelis kartus.

Pieną pristatančios firmos nori kelti po centą ant kvortos pradedant liepos 1-ma ir rugsėjo 1-ma.

Ligoninei Surinko $350,000 Aukų

Sydenham ligoninė, be diskriminacijos patarnaujanti visiems, taipgi samdanti be diskriminacijos daktarus, slauges ir tarnus, pernai buvo atsidūrusi ant bankrūto slenksčio. Priežastis — ligoninė priimėja daug biedniokų, neišgalinčių mokėti ar pilnai pasimokėti.

Ligoninė pradėjo kampaniją sukelti priedines pajamas aukomis. Dabar ligoninės vedėjas dr. Oscar Weissman sako, jog 350 tūkstančių iš pasiskirtos 500 tūkstančių kvotos jau sukelta šių metų nedatekliui išlyginti. Ir pareiškė viltį, jog ir trūkstamieji $150,000 bus sukelti.

Ir New Jersey Esama Prastų Vairuotojų

Bergen apskrities teisėjui pakritikavus newyorkiečius esant blogais auto vairuotojais, atsiliepė New Yorko Auto Klubo viršininkas Gottlieb, kad teisėjas Sabino Jr. esąs "šališkas ir aitriai atsinešąs" į newyorkiečius. Tai išgirdęs, teisėjas pripažino, kad ir New Jersey turi prastų vairuotojų. Tačiau iš pašauktų pas jį į teismą 215 vairuotojų 115 vis vien buvo newyorkiečiai, 10 iš kitų valstijų, kiti namiškiai.

Literatūros Draugijos 1-ma Kuopa Protestavo Prieš Mundt Bilių

LLD 1-ma kuopa, registruotu laišku, pasiuntė New Yorko valstijos senatoriui Ives prašymą kovoti prieš Mundt bilių, sekamai:

Senate Office Building
Washington, D. C.
June 13, 1948

Senator Ives

Dear Senator: — On June 10, 1948, 130 members of the Lithuanian Literature Society of Williamsburg, Brooklyn, N. Y., unanimously voted against the Police State Mundt Bill.

We urge you, Senator Ives, openly fight this UNAMERICAN, UNCONSTITUTIONAL measure on the Senate floor.

Chairman **J. W. Thomson**
Secretary **Mrs. Sholomskas**
Treasurer **Mrs. Rusinskas**
Fin. Sec. **G. Vareson.**

Marininkui Grąsina Atimti Žmoną

Jaunuolis Harold Gilson ištarnavo ant laivų penkis metus, iš kurių keli buvo karo metai. Plaukiodamas po svietą jis susipažino holandę merginą Hermine, atsikvietė ją viešniose ir apsivedė. Įstaigos jam pažadėjo viską sutvarkyti. Tačiau dabar, baigiantis jos vizito laikui, jiems pasakė, kad ji turėsianti išvažiuoti iš šios šalies ir laukti savo vizos užjūryje.

Prekybinio laivyno marininkai vis dar nepripažinti kariavusiais, nors daugelis jų prigėrė su torpeduotais laivais, daugelis pažeisti visam amžiui. Jiems neleidžia naudotis nusipelniusių kariškių teisėmis.

Nuomos Bonų Ėmėjas Nuteistas Kalėti

Jacob Schaffer, 45 metų, buvęs Metropolitan Life apdraudų kompanijos naujo gyvenamo projekto Stuyvesant Town agentu, nuteistas keturis mėnesius kalėti. Jį kaltino, kad jis iš trijų asmenų išgavęs bendroje sumoje $4,350 kyšių už davimą apartmentų.

Schaffer, iš profesijos sąskaitų vedėjas, dirbęs valdinei įstaigai taksų patikrintoju nuo 1936 metų, greta kalėjimo bausmės, prarado darbą ir teisę bent kada ateityje dirbti tokį valdinį darbą.

Washington. — Kongresmanų komitetas skiria $450,000,000 Alaskai ginkluoti.

Leon Kline, 44 metų, apdegė jo operuojamam mechaniškam grąžtui palietus atvirą elektros vielą atkasimo darbe prie Franklin ir Dupont Sts., Brooklyne.

Laikraštininkų Derybos Nevyksta

Derybos tarp 13-kos didžiojo New Yorko stambiųjų dienraščių savininkų ir 2,500 tų laikraščių laužėjų, narių AFL Typographical Unijos Lokalo 6-to, neprivedė prie susitarimo. Vietiniai viršininkai atsišaukė į centralinę unijos įstaigą su prašymu paimti derybų vedimą.

Senoji darbininkų sutartis su laikraščių leidėjomis firmomis pasibaigė kovo mėnesio 31-mą. Per tūlą laiką pirm to ir po pasibaigimo sutarties buvo vedamos derybos už naują sutartį ir pakėlimą algų. Unija reikalauja pridėti po $15 savaitei. Firmos buvo sutikusios laužėjams dadėti po $9, bet centralinė unijos įstaiga atmetė tą pasiūlymą, kadangi, sakė jie, kiti tos sutarties punktai buvo atkreipti prieš uniją ir narių gerovę.

Panaikino Falšyvą Testamentą

Ilgai svarstyta New Yorke palikusios daug turto Mathilde Molsbergeraitės byla pasibaigė palikimų teisėjui Collins nusprendus falšyvą testamentą panaikinti, o turtą paskirstyti likusiems giminėms.

Apartmentinio namo prižiūrėtojas Fred Dresel (dabar jau miręs), graborius Fred Lasch ir advokatas Bernard Mastromonaco buvo kaltinami teisme, kad jie padarę falšyvą testamentą tikslu išrinkti mirusios palikimą — apie $280,000.

Mirė

Kastantas John Sasnauskas, 65 m. amžiaus, gyvenęs 186 Hale Ave., Brooklyne, staiga mirė birželio 15 dieną, 3142 Fulton St. Kūnas pašarvotas Bieliausko koplyčioje, 660 Grand St. Bus palaidotas birželio 18 d., 2 val., Alyvų Kalnelio kapinėse. Paliko nuliūdusią seserį Uršulę Sasnauskaitę ir pusbrolį Antaną Zubį.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

Vagys nakčia įsilaužę į 8-me aukšte esančią Ribbon Narrow Fabrics Co., New Yorke, raštinę ir iš saugiosios šėpos išnešę $500. Trijų tūkstančių vertės karo bonus palikę.

Nuogas moteriškės kūnas rastas Hudson upėje. Iš pirštų žymių spėja ją esant brooklyniete Helen Mack, kitaip vadinusią save Alice Winchell, 38 metų. Ji gyveno 491 Dean Street.

Meyer Greenwald, advokatas, kaltinamas susižėręs $24,000 bonais už apartmentus, nuteistas metus kalėti. Piniginiškai nebaustas, nes "neturįs" pinigų.

Miestas Pradėjo Darbą Prašalinimui Žolinės Slogos Žolių

Miesto Švaros Departmentas jau pradėjo išsiuntinėti grupes darbininkų su sunkvežimiais ir chemikalais laistytipurkšti tuščius lotus, kuriuose auga čiaudulio žolė—"ragweed," priežastis daugeliui žolinės slogos.

Pirmasis sunkvežimis išsiųsta trečiadienį į Jackson Heights, su 3,500 galionų 2,4-D. Per dieną tikisi apeiti 50 ar daugiau tokių tuščių lotų. Kita grupė darbininkų su tokiomis pat priemonėmis išsiųsta į Staten Island. Queens ir Richmond apskritys, kaipo turinčios daugiausia neapgyventos žemės, daugiausia turi ir tos sloginės žolės.

Vėliau miestas į tokį darbą išleis daugiau žmonių ir aparatūros. Liepos mėnesį dirbti toje srityje numatyti 80 vyrų su 20 sunkvežimių. Jie dirbs iki rugsėjo kiekvieną sausą dieną, po visą miestą.

Miesto ekspertai aprokuoja, kad mieste dar esą apie 6,000 akrų apaugusių su "ragweed." Pirmais jų naikinimo metais, 1946, apipurkšta 2,000 akrų. Pernai kiti 3,482 akrai. Tūlose purkštose vietose dar nemažai ataugo žolės, reikėsią iš naujo purkšti. Tačiau tikimasi, kad už kelių metų pastangų miestas būsiąs visiškai apvalytas.

Pirm pradėjimo naikinti mieste buvę apie 10,000 akrų tuščių miestavų ir privatiškų lotų užleistų su "ragweed."

"Ragweed" nėra vienatinė čiaudulio slogos priežastimi. Yra daug kitų dulkių, kurios erzina uoslę. Yra žmonių sergančių "žoline" nuo paprastų naminių dulkių ir suodžių, kurių vasaros metu per atvirus langus prinešama daugiau iš lauko ir susidariusias viduje pusto, nešioja iš vietos vieton vėjas, ko nebūna žiemos metu.

Išmetė iš Darbo 200 Darbininkų

Puošnus naktinis klubas Monte Carlo, 54th St. ir Madison Ave., New Yorke, paskelbė užsidarysiąs, bile tik nerejikėtų susitarti su baro darbininkais. Visiems kitiems darbininkams parėmus barmenų reikalavimus, savininkai paskelbė klubą uždarysią. Darbininkai gausią dvisavaitinę atleidimo iš darbo mokestį.

Pikietuoja už Darbą

Fairchild Camera & Instrument Corp. darbininkai, Jamaica, L. I., karo laiku veik visi buvo gavę armijos ar laivyno E už puikų darbą. Bet tie garbės požymiai už karinius darbus ir pokariniai jų nuoveikiai pasidarė nebesvarbūs. Kompanija dabar pasišovusi sudaužyti uniją.

Firmos darbininkai, CIO United Electrical Radio & Machine Workers Lokalo 1217 nariai, streikuoja jau 8-ta savaitė ir kas dieną maršuoja pikiete. Unijos vyriausiu reikalavimu yra atnaujinti sutartį. Taipgi reikalauja pakelti algas. O firma, pasinaudodama Taft-Hartley įstatymu, grumoja sudaužyti uniją.

Birželio 9-tą išsiųstame visiems streikieriams laiške, pasirašytame viršininko Terrill, grąsina, kad jeigu streikieriai nesugrįš į darbą tuojau, be laimėjimų, firma "samdys naujus darbininkus" — streiklaužius.

Vaikas Nesužeistas

Po visokeriopo patikrinimo, Fordham ligoninės daktarai sako, kad pustrečių metų amžiaus Kenneth Liebman, nukritęs iš 6-to aukšto ant žemės, išliko nesužeistas. Tačiau vaika paliko ligoninėje kelioms dienoms. Ten jį tėmys, kad galėtų skubiai suteikti pagalbą, jeigu pradėtų pasireikšti kokie lig šiol neatrasti pažeidimai.

Traukiniai Vėl Pavėlavo

Pirmadienį Long Island traukiniai vėl pavėlavo į miestą. Viena priežastimi, sako firma, buvo pakaita traukinių kursavimo laiko, ko daugelis keleivių dar nejsitėmijo. Kita—įvažiavęs į vieną traukinį auto tarp Babylon ir New Yorko. Dar du kitus traukinius iš Rockaway suvėlavo per kanalą pakeltas tiltas.

Ruth Krolick, 18 metų, Bloomingdalės krautuvės darbininkė, unijistė, tapo išrinkta Unijų Grožės Karalienė laikraščio Union Voice konteste. Laikraštis yra organu aštuonių CIO Wholesale and Warehouse Unijos lokalų.

Brooklyniečiai Joseph Montore 41 m., ir Michael Papa, 23 metų, Bridgeporte nuteisti kalėti ir 16 metų jaunuolis nuteistas pataisų namuosna už vagystę ir joje susišaudymą su policija.

Padės Gauti Auksinės Žvaigždės Ženklelius

New Yorko veteranams patarnavimo centras, 500 Park Avenue, skelbia, jog toji įstaiga pagelbės (visiems reikalingiems tokios pagalbos) išpildyti blankas gavimui aukso žvaigždės ženklelių asmenims, kurių artimieji krito kare.

Thomas Tichenor, 44 metų, newyorkietis, rastas miręs savo kambaryje nuo šūvio. Jis sirgęs. Menama, kad jis pats nusišovęs.

Iš LaGuardia stoties į Paryžių išskrido pirmasis iš būsimų 12-kos naujų miegamųjų lėktuvų vežinas 37 keleiviais.

NORIU PIRKTI SALIŪNĄ

Kur nors mažame lietuviais apgyventame miestelyje, arti miško ir vandens. Kas turite, arba žinote vietą praneškite, o būsite tinkamai įvertinti. Rašykite: R. M. S., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
(142-143)

PARDAVIMAI

Parsiduoda mūrinis namas, 6 šeimynų, prie elevaterio stoties (BMT), Broadway Line; Cleveland St. Stotis. Kaina žema, nes turiu greit parduoti. Prašome kreiptis: A. S., 239 Cleveland St., Brooklyn, N. Y. Tel. VI. 3-6970. Vakarais galite kreiptis: A. S., 222 Pennsylvania Ave., ant pirmų lubų iš fronto. (141-143)

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0208

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai, kudikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys už grieštai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

JŪSŲ AKYS yra JŪSŲ BUITIS
SAUGOKITE JAS GERAI
DUOKITE IŠEGZAMINUOTI SAVO AKIS IR "SUŽINOKITE TIESĄ APIE SAVO AKIS"
Jerome Hurwitz B. S. A. O.
OPTOMETRISTAS
Mes patys ištekiname stiklus, pritaikom jūsų regėjimui.
830 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
EV. 8-2123
Atdara kas vakarą iki 8-tos — Penktadieniais uždara

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line.
Tel. GLenmore 5-6191

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

SMAGŪS ŠOKIAI
Rengia Brooklyno
LIETUVIŲ KALBOS MOKYKLĖLĖ
SEKMADIENĮ,
BIRŽELIO 20 JUNE
Liberty Auditorijoj
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.
Pradžia 7:30 v. v. Įžanga 75c (su taksais)
Jurgio Kazakevičiaus Orkestra Šokiams

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

NUPIGINTAS PARDAVIMAS
Aukštos Rūšies Džiūlerių Sandėlio
Susidedant iš Daimantų, Platinų, Auksinių Daiktų, Gold Mountings, Daimantinių Vedybinių Žiedų, Moteriškų ir Vyriškų Auksinių Žiedų, Ir Auksinių Daiktų Visokių Rūšių.
Dailių Moteriškų ir Vyriškų Laikrodžių Didelis Pasirinkimas
Aukso ir Sterlingo Sidabro Ir Paauksuotų Džiūlerių. Taipgi Costume Džiūlerių Sulyg Vėliausios Dienos
Didelis Pasirinkimas Religijinių Daiktų.
PIRKITE DABAR IR TAUPYKITE PINIGUS
Rankpinigiai Palaikys Bile Daiktą Iki Jums Jo Reikės
ROBERT LIPTON
701 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-2173